

REPUBLIKA

ROK XVI.

LÓDŹ. SOBOTA, 10 GRUDNIA 1938 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY

Nr 339

CZY DALADIER UTRZYMA SIĘ PRZY WŁADZY?

Dalszy ciąg debaty w izbie deputowanych. — Minister Reynaud o dekretach. — Dlaczego Francja nie wprowadza kontroli dewiz

Strajk powszechny wymierzony był przeciw polityce zagranicznej — oświadczył Daladier

Paryż, 9 grudnia. (PAT) Drugi dzień debaty izby deputowanych nad ogólną polityką rządu przyniósł szereg wystąpień o wiele bardziej interesujących, niż debata w ciągu dnia czwartkowego.

Duże wrażenie zrobiło w izbie przemówienie min. skarbu Reynauda, który, broniąc swego planu finansowego, wskazał, że układał ten plan na podstawie wyboru między dwiema alternatywami t. j. wprowadzenia kontroli dewizowej, albo utrzymania wolnego obrotu.

Minister oświadczył, iż odrzucił kontrolę dewizową ze względu na olbrzymi deficyt bilansu handlowego, który doprowadzić by musiał do dalszego załamania się i spadku franka, gdyby jednocześnie nie została wprowadzona całkowita kontrola całego handlu zagranicznego.

Minister oświadczył, że dla Francji kontrola dewizowa mogła przynieść tylko wyniki ujemne, ponieważ Francja jest krajem wierzycielskim i posiada poważne kapitały zagranicą. Dla Niemiec kontrola dewizowa stała się pewnego rodzaju moratorium dla długów, które

Niemcy musiały płacić zagranicy. We Francji równałoby się to złożeniu oświadczenia całemu światu: posiadacie u siebie moich 90 miliardów — zatrzymajcie je u siebie.

Dodatknie bardzo wrażeń na wszystkich ławach izby sprawiła zapowiedź ministra, że w najbliższym czasie będzie mógł przeprowadzić konwersję 7-procentowej pożyczki, wypuszczonej w Holandii za czasów rządów Poincarégo z 7 procent na 5 proc. oraz oświadczenie, że dzięki oszczędnościom, uzyskanym na obniżce oprocentowania bonów będzie mogło nastąpić złagodzenie postanowienia dekretu, wprowadzającego 2-procentowy dodatek do podatku od plac i uposażeń. Ulgi te będą odnosiły się przede wszystkim do najniższych uposażeń i do osób, posiadających licniejsze rodziny.

Mowa prem. Daladier trwała półtorej godziny. Premier dwie trzecie przemówienia poświęcił zagadnieniom polityki wewnętrznej, kwestii autorytetu władzy i sprawie porządku społecznego we Francji, oświadczaając, że w tej dziedzinie nie zamierza pójść na żadne kompromisy.

W przeciwstawieniu do deputowanych lewicowych, którzy starali się niemal pomijać zagadnienie nieudanego strajku, prem. Daladier początkowo część swego przemówienia poświęcił tej sprawie, charakteryzując strajk jako akcję o charakterze wymierzonym całkowicie przeciwko polityce zagranicznej Francji, która to akcja zamierzała za pośrednictwem organizacji zawodowych osiągnąć cele, leżące poza właściwą dziedziną działania związków zawodowych.

Daladier zaapelował jedynie do tych wszystkich, którzy rozumieją poważne położenie wewnątrz kraju, ażeby udzieli mu swego poparcia. Kto jego politykę i linię polityczną aprobuje, niechaj umożliwi mu działanie. Jeśli zaś ktokolwiek chce przeprowadzać parlamentarne intrygi międzyklubowe, to raczej niech glosuje przeciwko niemu. Trzeba się dzisiaj zdecydować — oświadczył Daladier — na obalenie mnie, albo na pozwolenie mi, abym mógł dalej prowadzić swoje wysiłki. W jednym, lub w drugim wypadku będę działał z całą otwartością, nie licząc się z żadnymi intrygami.

Ostatnią, część swego przemowie-

nia prem. Daladier poświęcił obronie polityki zagranicznej, poruszając z tej dziedziny tylko zagadnienia układów niemieckich, a nie dając wyczerpującego expose polityki zagranicznej.

O godz. 11 wieczorem po przerwie podjęta została na nowo dyskusja, w czasie której zgłoszone zostały dwie formuły. Jedna — socjalistyczna, która w gruncie rzeczy stara się oszczędzić rząd i nie zawiera żadnego wyraźnie sformułowanego votum nieufności, ograniczając się tylko do podkreślenia, że Izba chce pozostać wierna woli narodu, wyrażonej w wyborach ostatnich, co ma oznaczać, że socjaliści przez swój wniosek chcą niejako zadeklarować, że większość frontu ludowego nie została ostatecznie przekreślona.

Premier formuły tej nie zaakceptował, domagając się przyjęcia przez izbę prostej formuły o przejściu do porządku dziennego nad interpelacjami, co będzie uważał za votum zaufania dla siebie.

Głosowanie spodziewane jest dopiero nad ranem. W kuluarach uchodził za rzecz niemal przesądzoną że wniosek radykalny zaakceptowany przez rząd, uzyska większość ponad 50 głosów.

ZATARG WŁOSKO-FRANCUSKI ZAOSTRZA SIĘ

Dalsze demonstracje we Włoszech. — W konsulacie włoskim na Korsyce znów wybito szyby. — Zaniepokojenie w kołach politycznych Londynu

LONDYN, 9 grudnia. (Tel. wł.).

W kołach politycznych angielskich panuje zaniepokojenie spowodowane zaostreniem stosunków włosko-francuskich. Zdają sobie bowiem tutaj doskonale sprawę z tego, że wysunięte obecnie hasło „zwrotu“ Korsyki, Tunisu i Nicei jest AKCJĄ PLANOWĄ, UZGODNIONĄ Z BERLINEM

co do kolejności czasu i metod, i że Mussolini będzie chciał zaprezentować swemu narodowi, co najmniej takie same „sukcesy“, jak Hitler w Europie środkowej.

Anglia chciała za cenę Austrii, Czechosłowacji i t. d. odroczyć starcie na Zachodzie, nie przypuszczając widocznie, że partnerzy z osi Berlin—Rzym wykażą tak wielką natarczywość i aktywność. Podkreślają tu, że szczególnym niepokojem, iż

KORSYKA I TUNIS — TO NIE SUDETY I że gdyby Rzym akcję swą kontynuował, rozwinął i rozszerzył, wówczas powstać może groźne niebezpieczeństwo, którego tym razem metoda monachijska zażegnać się nie da.

Rzym, 9 grudnia.

(PAT) Dziś odbyły się w Rzymie manifestacje antyfrancuskie, w których wzięli udział uczniowie i studenci szkół handlowych.

Młodzież zwolniona została z nauki o godz. 10 rano, po czym udała się pochodem w kierunku ambasady francuskiej, wznosząc okrzyki: „Żądamy Tunisu i Korsyki!“

Do demonstracji przed ambasadą francuską nie dopuściła policja i oddziały milicji faszystowskiej.

Podobne manifestacje o charakterze antyfrancuskim odbyły się w Tripolisie, Pawii, Savonie, Vincenzy i Trydencie.

Rzym, 9 grudnia.

(PAT) W szeregu miast włoskich po-

Italia przekreśla wszystkie układy i żąda ponownego rozpatrzenia wszelkich zagadnień spornych

Rzym, 9 grudnia. (PAT) Virginio Gayda, omawiając stosunki francusko-włoskie, pisze na łamach „Giornale d'Italia“, że układy z 7 stycznia 1935 r. pomyślane były jako etap zamykający długi okres sporów i

nieporozumień, jakie istniały między Włochami a Francją.

Jednakowoż układy te nigdy nie weszły w życie. Przewidziana przez te układy konwencja, dotycząca ludności włoskiej w Tunisie, nigdy nie została

zawarta, a do ratyfikacji układów w ogóle nie doszło. Ponadto łącznie z układami zawarto porozumienie, mocą którego Francja dać miała Italii wolną rękę w sprawie Etiopii, tymczasem wbrew temu porozumieniu rząd francuski zastosował sankcje, przy czym zwałękał znacząco nie dłużej od innych z uznaniem imperium włoskiego.

W konkluzji Gayda stwierdza, że wszystko, co było dokonane w styczniu 1935 r., zostało anulowane przez Francję, to też wszystko musi być odrobione od początku.

Stosunki włosko-francuskie uważać też należy za niewyjaśnione, a wszystkie zagadnienia za otwarte i nierozstrzygnięte. W ostatnich jednak czasach Włochy zdobyły imperium, co wysunęło i stworzyło nowe wielkie interesy włoskie na Morzu Czerwonym oraz na drodze, która do morza tego prowadzi. To też główne interesy Włoch wskazują dzisiaj na Tunis, kanał Suezki i Dżibuti.

Min. Świętosławski w Kownie

Po dniu spędzonym w stolicy Litwy, minister udał się w dalszą drogę do Helsinek

Kowno, 9 grudnia.

(PAT) W przejeździe do Helsinek zatrzymał się dziś w Kownie minister Świętosławski. Na dworcu powitał go min. Charwat wraz z członkami poselstwa oraz zastępcą dyrektora protokołu litewskiego ministerstwa spraw zagranicznych Deksnys.

Minister Świętosławski zwiedził Kowno, jego zabytki i muzeum. W przyjęciu wydanym na cześć min. Świętosławskiego przez posła R. P., wzięli udział

zastępujący nieobecnego litewskiego ministra Tonkunasa wiceminister oświaty Masiliunas, przedstawiciele litewskiego świata naukowego, rektor uniwersytetu Roeme, dziekan wydziału matematyczno-przyrodniczego, prof. Zemaitis oraz prof. Mazylis, zastępcą dyrektora protokołu i poseł fiński Palin.

W godzinach wieczornych min. Świętosławski wraz z towarzyszącym mu prof. Zmaczyńskim udał się w dalszą drogę.

Oświadczenie płk. Wendy

złożone na wczorajszym posiedzeniu. — Izba uchwaliła cały szereg projektów ustawodawczych

WARSZAWA, 9 grudnia.

(PAT) Dziś odbyło się plenarne posiedzenie Sejmu w obecności członków rządu z p. premierem i p. wicepremierem na czele.

Otwierając obrady, marsz. Makowski zakomunikował Izbie, że w dniu 7 grudnia r. b. w towarzystwie panów wicemarszałków i sekretarzy Sejmu udał się do Krakowa, gdzie równocześnie z prezydium Senatu złożył imieniem Sejmu Rzeczypospolitej hołd pamięci Józefa Piłsudskiego.

Izba wstaje. Następuje dłuższa chwila milczenia.

Przed porządkiem dziennym ZABRAŁ GŁOS WICEMARSZAŁEK WENDA,

powitany przy wejściu na trybunę hucznymi oklaskami, i złożył następujące oświadczenie:

„W związku z przemówieniem, wygłoszonym przeze mnie w dniu 3 grudnia r. b. na plenarnym posiedzeniu Sejmu oraz wobec komentarzy, jakie związane z tym przemówieniem, stwierdzam, że w przemówieniu moim dałem wyraz osobistym poglądom.

Oficjalne stanowisko Obozu Zjednoczenia Narodowego w stosunku do programu gospodarczego rządu precyzywano zostało w deklaracji szefa Obozu, generała Skwarczyńskiego.

W imieniu OZN oświadczam, że Obóz do poczynań gospodarczych rządu ustosunkowuje się całkowicie pozytywnie, w pełnym przekonaniu, że prowadzi one skutecznie do wspólnego nam celu — wzmocnienia siły państwa (huczne oklaski).

Z kolei, na propozycję marszałka, Sejm skierował w pierwszym czytaniu rządowe projekty ustaw do komisji, po czym, po krótkim referacie p. Browi-

skiego, Izba przyjęła w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o dodatkowym kredycie na rok 1938-39 na koszty wyborów do Sejmu i Senatu. Koszty te wynoszą 1.980.000 zł. i znajdują pokrycie w zwiększonej spłacie monopolu tytoniowego. Są one o około 140.000 wyższe, niż koszty wyborów przy poprzedniej ordynacji wyborczej, a to wskutek tego, że obejmują druk kart do głosowania, który przed tym nie wchodził w koszty wyborów.

Pos. Surzyński referował ustawę o DODATKOWYM KREDYCIE NA ZANGAŻOWANIE URZĘDNIKÓW RYCHŁYCH W URZĘDACH ZAGRANICZNYCH.

Zwiększenie kredytu spowodowane zostało zwiększoną emigracją rolną do Niemiec, Belgii, Łotwy i Estonii, a następnie POTRZEBĄ RYCHŁEGO WYKONANIA USTAWY Z R. 1938 O POZBAWIENIU OBYWATELSTWA.

Dlatego rząd wniósł ustawę zwiększenia dotacji o 90.000 zł. na 30 etatów urzędników państwowych. Pokrycie uzyskuje się przez zwiększenie wpłaty Monopolu Spirytusowego o tę kwotę.

Projekt ustawy przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

P. Zyborski referował sprawę dodatkowego kredytu na opiekę nad emigrantami zagranicą. W ostatnim okresie emigracja do Niemiec wyniosła 60.000 osób, do Łotwy 17.500, do Estonii 4000. Są to cyfry emigracji sezonowej. Obok tego mieliśmy emigrację stałą, która wynosiła: do Francji 18.700 osób, do Belgii — 1.500, do Luxemburga — 300, a do Ameryki — 18.000. Okazuje się potrzeba zwiększonej opieki głównie w dziedzinie szkolnictwa i ochrony młodzieży

przez akcją komunistyczną. Rząd proponuje zwiększenie tych wydatków o 600.000 złotych, a pokrycie znajduje się w zwiększeniu wpłaty z Monopolu Spirytusowego o taką sumę.

P. Starzewski referował ustawę O PRZEDŁUŻENIU OBNIŻENIA KOMORNEGO.

Jak wiadomo, ustawa z 1 lutego 1938 roku przedłuża obniżkę, w myśl dekretu z roku 1935 do końca roku bieżącego, po czym komorne miało wzrastać co kwartał o 2 i pół proc. podstawowego komornego, aż do osiągnięcia pełnej wysokości tego podstawowego komornego. Obecnie rząd przedkłada projekt przedłużenia obniżki obecnie obowiązującej do końca marca 1940 r., a z tym o 5 kwartałów.

Rząd motywuje zarządzenie swe między innymi tym, że zamierzone jest utrzymanie podatku specjalnego do końca marca 1940 roku, że z tym równocześnie zniesienie obniżki komornego musiałoby odbić się ujemnie na budżecie domowym szerokich rzesz pracowniczych.

Mówca uważa, że sprawa, objęta projektem ustawy, jest tylko fragmentem szerszego zagadnienia, gdyż całość naszego ustawodawstwa lokatorskiego w wielu punktach dojrzała do rewizji. Dlatego musimy uważać uchwalenie niniejszego projektu tylko za cząstkowe załatwienie sprawy.

Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu.

Po wyborze komisji, porządek dzienny został wyczerpany.

W myśl zapowiedzi p. marszałka, zgłoszone dzisiaj wnioski i interpelacje będą odczytane na następnym posiedzeniu.

Obrady koła parlamentarnego O.Z.N.

Powołano do życia zespoły zagadnieniowe

Warszawa, 9 grudnia.

(PAT) Dziś w godzinach rannych odbyło się plenarne zebranie koła parlamentarnego O.Z.N. pod przewodnictwem szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego gen. Stanisława Skwarczyńskiego, poprzedzone zebraniem zarządu tegoż koła.

W czasie obrad omówione zostały sprawy bieżące. Na zebraniu plenarnym koła ustalono m. in. powołanie do życia zespołów zagadnieniowych. W przyszłości zebrania plenarne koła parlamentarnego O.Z.N. będą z reguły poprzedzone obradami zarządu koła.

Herbatka u marsz. Makowskiego

z udziałem członków rządu i posłów

Warszawa, 9 grudnia.

(PAT) W dniu dzisiejszym w godzinach popołudniowych odbyła się u pana marszałka Sejmu, prof. W. Makowskiego, z okazji rozpoczętych prac budżetowych Sejmu, herbatka, w której wzięli udział członkowie rządu z panem premierem Sławoj-Składkowskim i wice-

premierem inż. E. Kwiatkowskim, prezes Najwyższej Izby Kontroli gen. Krzemieński, prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego dr. Helczyński, szef OZN poseł gen. Skwarczyński, wicemarszałkowie Sejmu i Senatu oraz posłowie przewodniczący komisji sejmowych i referenci budżetowi.

Dyr. Wiktor Martin

opuszcza służbę państwową

Warszawa, 9 grudnia.

(PAT) Dyrektor gabinetu ministra skarbu p. Wiktor Martin opuszcza na własną prośbę służbę państwową i obejmie w Trzynie stanowisko członka zarządu zakładów górniczo-hutniczych, w związku z powołaniem nowego zarządu tych zakładów po ich przejściu do Polski.

Krwawa tragedia miłosa

Warszawa, 9 grudnia.

W domu przy ul. Śnieżnej 3. robotnik Mieczysław Hirkus, w czasie sprzeczki z narzeczoną Marią Szymańską strzelił do niej z rewolweru, raniąc ją ciężko. Następnie wpakował sobie kulę w głowę i padł trupem na miejscu. W stanie beznadziejnym odwieziono Szymańską do szpitala.

Zdarzenia i ludzie

Srebro Kotoru

Odbierzmy nadużycie skarbów rosyjskich, zdeponowanych w Jugosławii

Białogród, w grudniu.

Gdy „biały” generał Wrangel w roku 1920 zmuszony był opuścić swoje ostatnie pozycje na Krymie i wraz z resztkami swej armii uciekać z Rosji, zabrał ze sobą na okręt znaczną ilość skrzyń, wypełnionych kosztownościami z lombardu petersburskiego. W czasie wojny światowej bowiem nie tylko liczne osoby prywatne powierzały swe kosztowności temu lombardowi, lecz również całe kolekcje z muzeów państwowych wędrowały do piwnic zakładu pożyczkowego. Między innymi np. oddano na przechowanie do lombardu zbiór złotych monet, który wielki książę Grzegorz Michajłowicz darował muzeum cara Aleksandra III w Moskwie.

Okręt Wrangla przyplął do portu jugosłowiańskiego Kotor, a kosztow-

ności, przywiezione przez arystokratę rosyjskiego od tego czasu popularnie nazywano „srebrem Kotoru”. Rząd jugosłowiański zgodził się wziąć te skarby pod swoją opiekę, póki w Rosji nie nastąpi przewrót, który obali bolszewików.

Skrzynie umieszczone zostały pod sklepianiami białogrodzkiego ministerstwa finansów i zarówno w nocy jak i we dnie czuwała przy nich straż wojskowa. Pozytam obrano specjalną komisję administracyjną, składającą się z trzech Rosjan i trzech obywateli jugosłowiańskich, których obowiązkiem było zarządzanie skarbem i rozstrzyganie oraz załatwianie wszelkich spornych kwestji, które mogłyby powstać w związku ze zdeponowanymi kosztownościami.

W ciągu lat zgłaszali się wielokrotnie do komisji byli właściciele przedmiotów wartościowych, żądając zwrotu swych kosztowności. Po większej części komisja odmownie załatwiała ich żądania, gdyż nie byli w stanie udowodnić, iż istotnie mają prawo do skarbów. Tak więc z biegiem lat dokoła „srebra Kotoru”, reprezentującego rzekomo wartość pół miliarda dynarów, zaczęły powstawać fantastyczne legendy, gdyż nikt nie miał dostępu do tego „zaczarowanego skarbu”.

Przed pewnym czasem jednakże pojawiły się w paryskich i londyńskich jubilerów różne bardzo wartościowe przedmioty, które, jak się wkrótce okazało, pochodziły właśnie z petersburskiego zakładu pożyczkowego. Niezwłocznie przystąpiono, oczywiście, do dokładnego zbadania tej tajemniczej afery. Wielką sensację w Białogrodzie wywołało zaarrestowanie jednego z najbardziej wpływowych członków rosyjskiej delegacji w komisji administracyjnej, niejakiego Hensla.

W dalszym toku śledztwa okazało się, iż Hensel już przy wylądowaniu

Dymisja wicemin. prof. Alexandrowicza

WARSZAWA, 9 grudnia.

(PAT) Pan Prezydent Rzeczypospolitej, przychylając się do prośby dr. Jerzego Alexandrowicza, podsekretarza w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, zwolnił go z zajmowanego stanowiska.

19 parowców poszukuje pasażerów

rozbitego samolotu japońskiego

Tokio, 9 grudnia.

(PAT) Los 6 pasażerów i 2 ludzi załogi samolotu, który rozbił się wczoraj w pobliżu Naha nadal jest nieznanym. W akcji ratunkowej bierze udział 19 parowców i samoloty.

20 tys. Turków przesiedlono z Rumunii i Bułgarii do Turcji

Stambuł, 9 grudnia.

(PAT) W roku bieżącym przesiedlono z Rumunii i Bułgarii do Turcji około 20.000 Turków, których umieszczono, staraniem rządu ankarskiego, w różnych częściach kraju.

Przesiedlanie pozostałej ludności turkckiej na Bałkanach rozpocznie się w czerwcu przyszłego roku.

Hr. Csaky ministrem spraw zagranicznych Węgier

Paryż, 9 grudnia.

(PAT) Agencja Havasa donosi z Budapesztu: Regent Horthy mianował ministrem spraw zagranicznych hr. Stefana Csaky.

Katastrofalna powódź w południowej Ameryce

Buenos Aires, 9 grudnia.

(PAT) Wskutek gwałtownych opadów deszczowych, wezbrane wody rzeki Orinoco w Venezueli zalały przyległe okolice, wyrządzając nieobliczalne szkody materialne i pociągając ofiary w ludziach. Trzydzieści osób zginęło, 95 domów mieszkajnych, zostało doszczętnie zburzonych. W nurtach wezbranych wód zginęły tysiące sztuk bydła rogatego. Miejscowość Rio Chico została całkowicie zalana. Setki osób zostały bez dachu nad głową. Na miejsce wypadków wysłano brygady ratownicze.

Komunista skazany na śmierć przez sąd w Berlinie

Berlin, 9 grudnia.

(PAT) Sąd berliński skazał na śmierć 28-letniego Otto Schroedera za morderstwo oraz wykroczenie przeciwko bezpieczeństwu państwa.

Dnia 30 czerwca 1931 roku Schroeder będąc podówczas funkcjonariuszem komunistycznego „Związku czerwonych kombatantów” podczas komunistycznej demonstracji we wschodniej dzielnicy Berlina, zastrzelił wachmistrza policji.

skarbów w Kotorze obstawał przy tym, iż kosztowności trzeba koniecznie przepakować w nowe skrzynie, gdyż, jak twierdził, stare są już zniszczone i za mało wytrzymałe. Pozostali członkowie komisji z początku sprzeciwiali się żądaniu Hensla, wreszcie jednak dali się przez niego przekonać i wszystkie kosztowności przepakowano do nowych skrzyń. Teraz dopiero wyszło na jaw, iż już wtedy udało się Henslowi zapakować najbardziej wartościowe przedmioty do osobnej skrzyni. Następnie Hensel pokierował sprawami w ten sposób, iż skrzynia ta zniknęła bez śladu w drodze do Białogrodu.

Nie ulega wątpliwości, iż Hensel doskonale orientował się co do wartości zawartych w skrzyniach skarbów. W każdym razie nie zadowolili on się zwykłym srebrem. Zarówno on jak i jego pomocnicy — których policja białogrodzkiej także udało się już częściowo ująć — stali się po cichu milionerami. Obecnie rozeszły się również pogłoski, iż miliony ich odegrały także rolę w polityce pewnych kół emigracyjnych.

Konflikt włosko-francuski

Konflikt włosko-francuski przybiera na sile. Wielu poważnych polityków liczy się z tym, że punkt kulminacyjny tego konfliktu przypadnie już na wczesną wiosnę nadchodzącego roku i kto wie, czy sytuacja nie zaogni się do tego czasu tak dalece, że o pokojowym rozstrzygnięciu sporu nie będzie mogło już być mowy.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, o co toczy się spór: o panowanie w zachodniej części Morza Śródziemnego i jego wybrzeży afrykańskich. Należy sobie uświadomić, jakie znaczenie ma to zagadnienie dla obu tych krajów, by zrozumieć, że, wcześniej czy później, musi dojść do rozstrzygającej rozgrywki.

Dla francuskiego imperium kolonialnego zachodnia część Morza Śródziemnego jest czymś w rodzaju płuc, bez których nie może ono oddychać ani istnieć. Utrata wolności ruchów w basenie śródziemnomorskim oznacza dla Francji utratę jej imperium kolonialnego. Dla Italii natomiast opanowanie zachodniej części Morza Śródziemnego jest realizacją idei imperium rzymskiego. Nad stworzeniem tego imperium pracuje Italia od długiego czasu. Poświęciła na to ogrom wysiłków moralnych i materialnych. I wyrzeczenie się panowania nad tą częścią Morza Śródziemnego jest przekreśleniem raz na zawsze wszelkich marzeń o stworzeniu potęgi imperialnej. Nic dziwnego więc, że jeśli wybuchnie walka pomiędzy tymi dwoma mocarstwami, będzie to walka na śmierć i życie.

A gdy wybuchnie... Jakimi siłami zbrojnymi rozporządzają oba te państwa na Morzu Śródziemnym, jakie siły mogą przeciw sobie postawić?

Włoska flota morską liczy dziś 560.000 ton. Realizując dalej swój program morski, Italia w ciągu roku doprowadzi swe siły do 700.000 ton. Siły morskie Italii składają się: z 4 starszych pancerników, które jednak zostały ostatnio zmodernizowane, z 7 ciężkich krążowników o pojemności 10.000 ton każdy, z 12 średnich krążowników, z 15 małych krążowników pojemności 2000 ton każdy t. zw. krążowników zwiadowczych, z 74 torpedowców i kontrtorpedowców i około 100 łodzi podwodnych.

W połowie 1939 roku gotowe będą dwa nowe pancerniki pojemności 35.000 ton każdy, dwa dalsze znajdują się w budowie i będą mogły rozpocząć swą służbę w roku 1941. W ten sposób w roku 1941 Italia będzie posiadała dwa dywizjony morskie, po 4 pancerniki każdy.

Śródziemnomorska flota wojenna francuska liczy dziś 600.000 ton, a w roku 1942, realizując swój plan zbrojeń morskich, wzrośnie do 800.000 ton. Składa się ona: z 9 krążowników po 10 tysięcy ton, 9 lekkich krążowników, 60 torpedowców i kontrtorpedowców i licznych łodzi podwodnych. Po za tym Francja może, nie naruszając potęgi swej floty atlantyckiej, przerzucić na Morze Śródziemne 2 wielkie pancerniki „hors d'escadre”. W budowie znajdują się 2 pancerniki po 35.000 ton, które będą mogły rozpocząć służbę w roku 1940. Dekret z dnia 2 maja b. r. zarządził podjęcie budowy dalszych dwóch podobnych pancerników.

Ponieważ Francja nie będzie mogła w żadnym wypadku ściągnąć na Morze Śródziemne swej floty atlantyckiej i pozostawić bez ochrony swego wybrzeża

atlantyckiego, musiałaby ona, chcąc zmierzyć się zwycięsko z Italią, otrzymać pomoc od śródziemnomorskiej floty angielskiej, która składa się z 5 pan-

GROVZE

TYLKO TYLE

kosztuje filiżanka znakomitej aromatycznej kawy SFINKS. Dostępna dla każdego — kawa SFINKS na każdym stole.

KAWA SFINKS

HABERBUSCH I SCHIELE

„Kłajpeda odchodzi od Litwy!”

— pisze prasa berlińska. — Czy Kowno zgodzi się na warunki Berlina?

Berlin, 9 grudnia.

Większa część dzisiejszych dzienników porannych w Berlinie zamieszcza wyjątek mowy przywódcy Niemców w Kłajpedzie, dr. Neumana. M. in. cytowane jest zdanie:

„Na papierze jesteśmy poddani Litwom, ale nie ma już żadnego związku między nami a Litwinami. Obszar Kłajpedy, to obszar niemieckiej kultury a my jesteśmy jej dziećmi.

Dr. Neuman zakończył swoje przemówienie okrzykiem: „Sieg Heil”.

Prasa niemiecka zaopatruje przemówienie to tytułem: — „Kłajpeda odchodzi od Litwy”.

Mowa dr. Neumana rozpoczyna nowy okres prowadzonej dotąd akcji Niemców na terenie Kłajpedy.

Dotychczas propaganda niemiecka w Kłajpedzie prowadzona była w ukryciu, z wyraźnym unikaniem jasnego postawienia sprawy. Obecnie widać, że Niemcy doszli do przekonania, iż należy już rozpocząć jawną akcję w Kłajpedzie za oderwaniem tego kraju od Litwy.

Kowno, 9 grudnia.

(PAT) W środe wyjechał do Berlina

poseł niemiecki na Litwie, dr. Zechlin. Przed wyjazdem odbył on konferencję z ministrem spraw zagranicznych Urbszysem.

„Amzius” twierdzi, że wyjazd posła Zechlina ma związek z prowadzonymi ostatnio litewsko-niemieckimi rokowaniami w sprawach zasadniczych stosunków między obu państwami. Według wiadomości pisma, Litwa ma przychylić się do żądań niemieckich. W związku z tym dziennik przypuszcza, że rokowania uda się zakończyć przed wyborami do sejmiku kłajpedzkiego.

Berlin, 9 grudnia.

(PAT) Sytuacja w Kłajpedzie zaczyna, w związku z zbliżającymi się wyborami do sejmiku kłajpedzkiego, interesować żywiej opinię niemiecką. Istnieje tu tendencja szybkiego rozwiązania problemu przez osiągnięcie porozumienia między Rzeszą a Litwą drogą rozmów dwustronnych, które — jak tu przypuszczają — rozpocząć się mają niebawem.

Według opinii kół politycznych Berlina, rozmowy doprowadzić mogą do uwzględnienia żądań ludności niemieckiej,

szyla zająć Majorkę. Gdyby jeszcze zajęła Minorę, mogłaby już łatwo odciąć od Francji szlaki komunikacyjne do Algieru, a tym samym osłabić jej opór.

Słabą stroną Italii w tej grze jest Gibraltar, który jest stróżem wrót śródziemnomorskich. Gibraltar znajduje się w rękach angielskich i może decydować o ruchu floty. Ale naprzeciwko Gibraltaru leży Ceuta, wojenny port hiszpański, który znajduje się w rękach gen. Franco, a który od szeregu miesięcy obsadzony został przez baterie niemieckie. Z Ceuty można bardzo łatwo bombardować Gibraltar z armat niemieckich, a wówczas kontrola cieśniny gibraltarskiej przez Anglię przestaje istnieć. Górzej natomiast przedstawia się dla Italii sprawa Suez, drugich wrót do Morza Śródziemnego. Przez Kanał Suezki może swobodnie przepłynąć atlantycka czy francuska flota wojenna. Ponadto przez zamknięcie Kanału Suezkiego Italia zostaje odcięta od Abisynii, Erytreii i Somali.

Jak widać z powyższego, wszystko byłoby dla Italii „proste”, gdyby była ona pewna neutralności Anglii. Anglia tedy niewątpliwie będzie miała ostatnie słowo w konflikcie włosko-francuskim — oczywiście, jeśli tylko będzie chciała.

F.

CAŁE ŻYCIE JESTEM UWIELBIANA DZIĘKI OLEJKOWI OLIVKOWEMU!

PO 15 LATACH POŻYCIA MAŁŻENSKIEGO PAWEŁ PRZYNOŚI MI NA DAL KWIATY I

MOJA MŁODOŚĆ I PIĘKNA CERA CIĄGLE MU SIĘ PODOBAJA.

MOJA TAJEMNICA I OLEJEK OLIVKOWY UŻYWAM WYŁĄCZNIE MYDŁA PALMOLIVE, A OLEJEK OLIVKOWY JEST NAJSKUTECZNIEJSZYM NATURALNYM ŚRODKIEM UDELIKATNIAJĄCYM, WZMACNIAJĄCYM I UPIEKSZAJĄCYM SKÓRĘ. SPRÓBUJ JUŻ PO 2 TYGODNIACH BĘDZIESZ OCZAROWANA WYNIKAMI... A POTEM BĘDZIESZ STAŁE UŻYWAŁA TEGO NIEZWYKŁEGO MYDŁA II

Przy kupnie należy zwrócić uwagę na oryginalne mydło Palmolive I

SHAMPOO PALMOLIVE PIEŁĘGUJE WŁOSY JAK MYDŁO PALMOLIVE CERĘ

Mrozy w Rumunii

Czerńowce, 9 grudnia.

(PAT) Północne części Rumunii nawiedziły silne mrozy. Na Bukowinie w okolicach Predealu i Braszowie pada śnieg, który w górach osiągnął 20 cm grubości.

Projekt ustawy o „obywatelach tymczasowych”

zgłosił do łaski marszałkowskiej poseł Stoch. — W myśl tego projektu za „obywateli tymczasowych”, pozbawionych praw politycznych, uznani mają być wszyscy wyznawcy religii mojżeszowej

WARSZAWA, 9 grudnia.

Nie należący do OZ.N pos. Stoch opracował projekt ustawy o „tymczasowym obywatelstwie” i projekt ten zgłosił do łaski marszałkowskiej po uzyskaniu wymaganych regulaminem 15 podpisów.

Uchodził jednak za rzecz wątpliwą, czy nawet po uzyskaniu żądanych podpisów, marszałek projekt przyjmie do łaski marszałkowskiej z powodu WYRAŻNEJ SPRZECZNOŚCI Z KONSTYTUCJĄ.

Treść projektu pos. Stocha jest następująca:

Artykuł pierwszy mówi o NADANIU CHARAKTERU „OBYWATELI TYMCZASOWYCH”:

1) tym, którzy w księgach stanu cywilnego w czasie do dnia 1 grudnia 1938 roku lub później, będą ZAPISANI JAKO WYZNAWCY RELIGII MOJŻESZOWEJ,

albo zostali urodzeni w związku małżeńskim z ojca, a w związku pozamałżeńskim z matki do dnia 11 listopada 1918 roku, lub później byli zapisani w księgach stanu cywilnego, jako wyznawcy religii mojżeszowej;

2) tym, którzy UZYSKALI OBYWATELSTWO POLSKIE NA ZASADZIE NADANIA PRZEZ WŁADZĘ POLSKIE,

o ile w czasie rocznym przed uzyskaniem, lub w czasie nadania im obywatelstwa polskiego, byli zaliczeni do wyznawców religii mojżeszowej;

3) oraz tym, którzy na zasadzie szczególnego postępowania zostali uznani „obywatelami tymczasowymi”.

Artykuł drugi stwierdza, że ZACHOWUJĄ PRAWO OBYWATELSTWA Z ZASTRZEŻENIEM

te osoby, z pośród osób wyszczególnionych w art. 1. niniejszej ustawy, które:

1) przed dniem 11 listopada 1918 roku zostały zapisane w księgach stanu cywilnego, jako wyznawcy religii chrześcijańskiej, a także wyznawcy religii chrześcijańskiej ich żony i dzieci urodzone z małżeństwa, a nawet gdyby wpis co do żon i dzieci w księgach stanu cywilnego o tym, że uznają religię chrześcijańską, nastąpił po 11 listopada 1918 roku;

2) PRZEZ UDZIAŁ W WALKACH O NIEPODLEGŁOŚĆ I W PRACACH DLA POLSKI SZCZEGÓLNIIE ZASŁUŻONE;

ich żony i dzieci, oraz dalsi wstępni, jednak ogólna liczba osób na tej podstawie wyłączonych,

NIE MOŻE PRZEKRACZAĆ 50.000. „OBYWATELE TYMCZASOWI” POZBAWIENI MAJĄ BYĆ PRAW NASTĘPUJĄCYCH:

1) prawa wyboru i wybieralności do Sejmu i Senatu, samorządu terytorialnego, gospodarczego, zawodowego i tracą posiadane mandaty;

2) PRAWA DO ZAJMOWANIA STANOWISK W URZĘDACH I WYKONYWANIA INNYCH ZAJĘĆ W URZĘDACH I PRZEDSIĘBIORSTWACH PAŃSTWOWYCH ORAZ W SAMORZĄDZIE TERYTORIALNYM, GOSPODARCZYM I ZAWODOWYM, PRAWA DO SPEŁNIANIA CZYNNIŚCI NAUCZYCIELSKICH I WYCHOWAWCZYCH W SZKOŁACH, ZAKŁADACH, Z WYJĄTKIEM SZKÓŁ PRYWATNYCH ŻYDOWSKICH, PRAWA DO SŁUŻBY WOJSKOWEJ Z ZACHOWANIEM OBOWIĄZKU WYKONYWANIA SŁUŻBY ZASTĘPCZEJ, PRAWA DO PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTW LUB WYKONYWANIA ZAJĘĆ, WYMAGAJĄCYCH ZEZWOLENIA KONCESYJNEGO, PRAWA DO WYDAWANIA, FINANSOWANIA I WSPÓŁPRACY W CZASOPISMACH REDAGOWANYCH W JEZYKU POLSKIM, PRAWA DO PROWADZENIA BIUR REKLAMOWYCH I OGŁOSZENIOWYCH.

Utrata praw powyższych następuje

w 6 miesięcy po ogłoszeniu tej ustawy. Pracownicy przedsiębiorstw państwowych tracą równocześnie na podstawie tej ustawy prawo do emerytur, a zyskują wyłącznie prawo do zwrotu wpłaconych przez nich kwot na Fundusz Emerytalny oraz wpłaconych składek na ubezpieczenie na starość. Utrata praw i stanowisk nie dotyczy samorządu wyznaniowego żydowskiego.

Uzasadnienie do tego projektu brzmi: „Na życiu politycznym, społecznym i gospodarczym Polski ciąży stale obecność elementu żydowskiego, liczącego 3 do 4 mln. ludności. Element ten kieruje się w swym postępowaniu

względami, nie mającymi nic wspólnego, zaś często wręcz sprzecznymi z polską racją stanu, wywiera w ramach legalnych, poważny wpływ na nasze życie państwowe.

Żydz są żywiołem obcym, zorganizowanym międzynarodowo, dysponowany z zewnątrz element posiada legalny wpływ na losy naszego Państwa. W zakresie gospodarczym obcy ten element opanował również nasze życie, wypaczając naszą strukturę gospodarczą i spychając Polaków do roli swoich pracowników najemnych lub do roli nędzarzy. Ten stan rzeczy spowodował w rezultacie skrzywienie naszej struktury społecznej, przez wytworzenie

stanu przeludnienia wsi. Szkodliwe te anomalie, uniemożliwiające normalny rozwój potęgi Państwa i utrudniające w wysokim stopniu zapewnienie jego obronności, są w przeważającej części wynikiem okresu naszej 150-letniej politycznej niewoli, wyzyskanej w ten sposób przez żywioł obcy nam i wrogi.

Rycha emigracja tego elementu, nie wykazującego żadnych zasług wobec Polski, wymaga zarządzeń przygotowawczych, które unaocznia społeczeństwu, że czynniki powołane przez konstytucję do kierownictwa życiem państwowym, przystępują realnie do rozwiązania tego zagadnienia”.

Polacy przeciw pogromom w Niemczech

Gończy protest Polonii amerykańskiej przeciw prześladowaniu katolików i bezbronnej ludności żydowskiej

NOWY JORK, 9 grudnia.

W całych Stanach Zjednoczonych odbywają się manifestacje protestacyjne przeciwko prześladowaniu katolików i Żydów w Niemczech. W manifestacjach tych biorą udział Polacy.

Na wiecu w sali Madison-square Garden, gdzie obecnych było 20.000 osób, imieniem Polaków nowojorskich wygłosił dłuższe przemówienie adw. Władysław J. Bayer, znany działacz organizacyjny i społeczny, urodzony w Stanach Zjednoczonych.

Adw. Bayer podkreślił, iż AMERYKANIE POLSKIEGO POCHODZENIA PRZYŁĄCZAJĄ SIĘ DO OSWIADCZENIA PREZYDENTA ROOSEVELTA, KTÓRY POTEPIŁ FAŁSZE PRZEŚLADOWANIE RASOWYCH I RE-

LIGIJNYCH, NIETYLKO JAKO OBYWATELE AMERYKAŃSCY, ALE TAKŻE JAKO KATOLICY.

Nadto wydatnił p. Bayer, iż wychodźstwo zabiera głos także W OBRONIE 1.500.000 POLAKÓW, UCISKANYCH W GRANICACH TRZECIEJ RZESZY.

Omawiając wydalenie Żydów z Niemiec i niemożliwość przyjęcia ich do Polski w większej ilości, stwierdził przedstawiciel Polonii amerykańskiej, że obszar Rzeczypospolitej równy jest jednemu tylko amerykańskiemu stanowi Montana, a ludność Polski jest 70 razy tak liczna jak ludność tego tylko jednego stanu. Sama ludność żydowska Polski przewyższa sześciokrotnie całą ludność stanu Montana.

Adw. Bayer z całym naciskiem podkreślił przywiązanie wychodźstwa polskiego do ideałów demokratycznych, nie ograniczonych żadnymi poprawkami na korzyść grupy czy jednostki.

Przemówienie adw. Bayera nagrodzone było gorącymi oklaskami.

Główny Komitet Zjednoczonej Polonii na Wschodnie Stany Zjednoczone na posiedzeniu w Domu Narodowym w Nowym Jorku stwierdził m. inn.:

„POLONIA WRAZ Z CAŁYM SPOŁECZEŃSTWEM AMERYKAŃSKIM OBUZRONA JEST DO GLEBI BRUTALNYMI NAPAĐAMI NA BEZBRONNĄ LUDNOŚĆ ŻYDOWSKĄ I KATOLICKĄ W NIEMCZECH. DOPATRUJEMY SIĘ W TYCH NAPAŚCIACH NIE TYLKO BARBARZYŃSKIEGO POGWAŁCENIA GODNOŚCI LUDZKIEJ, ALE JEDNEGO Z DAŁSZYCH KROKÓW PRZYGOTOWAWCZYCH WSPÓŁCZESNYCH KRZYŻAKÓW PRZECIWKO DEMOKRACJI I WSZYSTKIM MNIEJSZYM I SŁABSZYM NARODOM.

Popieramy i pochwalamy przedsięwzięte przez rząd amerykański kroki jak odwołanie amerykańskiego ambasadora i radcy handlowego z Berlina i stwierdzamy wraz z naszym wielkim prezydentem Rooseveltem, że TO, CO DZIEJE SIĘ W NIEMCZECH, NIE MOŻE MIEĆ MIEJSCA W CYWILIZOWANYM SPOŁECZEŃSTWIE.

Polonia amerykańska winna wystąpić przeciwko bezceństwu w Niemczech nie tylko dlatego, że jest składową częścią społeczeństwa amerykańskiego, ale i z tego powodu, że może przy tej okazji potępić ucisk, jakiemu podlega półtoramilionowa Polonia w Niemczech oraz przygotowane przez obecny rząd niemiecki ataki na niepodległość Polski”.

W dalszym ciągu Komitet Zjednoczonej Polonii powołuje się na arcybiskupa Curley'a w Baltimore, który najbardziej kategorycznie potępił obecny stosunek w Niemczech i stwierdza, iż „ani jeden Polak lub Polka, ani jeden członek narodu, który wydał Kopernika, Kościuszkę i Pułaskiego i wielu innych, nie może milczeć”.

Delegacja Żydów u min. Becka

Program żydowskiego komitetu dla spraw kolonizacji

WARSZAWA, 9 grudnia.

(PAT) Minister spraw zagranicznych Beck przyjął w dniu 9.12 r. b. delegację żydowskiego komitetu dla spraw kolonizacji w osobach pp. rabina prof. M. Schorra, sędziego M. Friedego, prezesa „Agudy” I. M. Lewina, dr. H. Rozmaryna, L. Lewite i R. Szereszowskiego.

Delegacja przedstawiła panu ministrowi program prac komitetu. Obejmuje on w pierwszym rzędzie znalezienie możliwości emigracyjnych dla uchodźców żydowskich, przybytych z Niemiec do

Polski, oraz dążenie do wznowienia normalnego procesu emigracji żydowskiej z Polski.

Komitet będzie dążył do znalezienia obok Palestyny, stanowiącej naturalny teren migracyjny dla Żydów, również innych, dodatkowych krajów migracyjnych.

Minister Beck podkreślił konieczność zapobiegawczej i konstruktywnej akcji emigracyjnej społeczeństwa żydowskiego, opartej o współpracę z kompetentnymi czynnikami państwowymi.

Żydzi niemieccy mogą się modlić

ale „na własne ryzyko” — oświadczył komendant policji berlińskiej

Berlin, 9 grudnia.

Od dnia 10 listopada nie było żadnych nabożeństw w synagogach, które ocalały przed zniszczeniem w Berlinie.

W Berlinie policja zawiadomiła rabinów, że nabożeństwa „odbywać się mogą na własne ryzyko Żydów, gdyż policja nie jest w stanie zapewnić im bezpieczeństwa”. W Monachium, gdzie

przed tygodniem wydano zezwolenie na nabożeństwo sobotnie, w ostatniej chwili zezwolenie cofnięto.

Gdańsk, 9 grudnia.

(PAT) Prezydent policji gdańskiej wydał zarządzenie, zabraniające firmom żydowskim otwierania sklepów w dwie ostatnie niedziele przed Bożym Narodzeniem.

Przeciw polskim znaczkom pocztowym

wystąpił „rząd” gdański

Warszawa, 9 grudnia.

Berlińska prasa donosi z Gdańska, że senat interweniował w Warszawie z powodu przewożenia przez polską pocztę znaczków wydanych z okazji 20-lecia Niepodległości Polski.

Wedle twierdzenia senatu gdańskiego, znaczki mają rzekomo fałszywie przedstawiać historię miasta Gdańska, nadając mu charakter polski.

Znaczki — pisze prasa berlińska —

przedstawiają jedną z bram gdańskich przed którą stoi kupiec gdański, zawierający interes z szlachcicem polskim, przedstawiają symbolicznie upadek zakonu krzyżackiego.

Odpowiedź Polski, która stwierdza, że nie jest w stanie zmienić faktu historycznego, iż w XVI wieku Gdańsk stanowiął część Państwa Polskiego — zdaniem pism niemieckich — „rząd” gdański uznał za niewystarczającą.

Gabinet Spaaka nie ustąpi

Bruksela, 9 grudnia.

(PAT) Po trzygodzinnym posiedzeniu rady ministrów premier Spaak złożył prasie oświadczenie na temat sytuacji politycznej.

W deklaracji tej premier stwierdza, iż rząd nie poda się do dymisji. W dobrane poinformowanych kołach utrzymują, że rokowania pomiędzy Brukselą a Burgos w sprawie wzajemnej wymiany agentów rządowych prowadzone będą nadal.

Z dziejów Łodzi

Dnia 10 grudnia 1840 roku członkowie rady stanu Franciszek hr. Potocki i sekretarz generalny gubernatora cywilnego gubernii mazowieckiej Wasniowski, przedkładają komisji spraw wewnętrznych po raz pierwszy do odznaczenia pierwszego łodzianina długoletniego burmistrza Łodzi Franciszka Tangermana, plastującego godność burmistrza Łodzi od lat 18, to jest od 1822 roku. Wniosek jest pełen pochwał dla działalności Tangermana, „który przez chronologiczną znajomość stosunków miejsowych, znajomość języka niemieckiego i trznie w urzędowaniu postępowanie, a jednocześnie łagodne z przybyłymi obchodzenie się znakomicie się przyczynia do wzrostu znaczenia godności burmistrza miasta”. Pierwszy ten wniosek o odznaczenie łodzianina pozostawał w związku z wnioskiem o nadanie miastu Łodzi tytułu miasta o prawach ośrodka gubernialnego, co też uwieńczone zostało w rok później powodzeniem.

Grudzień

10

Sobota

Dzień N.M.P. Loretańskie
Jutro Damazego

Wschód słońca	7.32
Zachód słońca	15.25
Wschód księżyca	19.54
Zachód księżyca	10.07
Długość dnia	8.10
Ubyło dnia	8.38

Krótkie wiadomości

SPECJALNA DELEGACJA zarządu miejskiego udaje się do ministerstwa opieki społecznej. Delegacja czynić będzie starania o wyjednanie stałej rocznej subwencji dla Łodzi w wysokości 106.000 złotych, niezbędnych dla leczenia umysłowo-chorych. Prośba ta motywowana jest stałym wzrostem liczby chorych umysłowo.

OGROD ZOOLOGICZNY na terenie parku ludowego im. Marszałka Piłsudskiego, zostało uruchomione już z początkiem nowego roku. W pierwszych dniach stycznia część zwierząt, przebywających prowizorycznie w parku Poniatowskiego, mianowicie sarny i jelenie, przeniesiona będzie do nowego Zoo, reszta zwierząt — na wiosnę.

NAPRAWA JEZDNI W ŁODZI systemem gospodarczym prowadzona była w bieżącym sezonie w dużym zakresie. Wobec zakończenia robót poczyniono zestawienie, z którego wynika, że naprawiono jezdni z kamienia polnego — 79.587 m. kw., z kostki graitowej — 3.367, z kostki bazaltowej — 752, z saturnitu — 310, z kostki kamiennieo-betonowej — 202, ze szlaków i gruzu — 861.

KONTROLĘ ZAKŁADÓW FRYZJERSKICH zarządziły władze sanitarne, ze względu na mnożące się skargi, iż zakłady na peryferiach nie odpowiadają wymogom higieny, oraz że ostatnio powstały anonimowe zakłady fryzjerskie, których stan sanitarny jest poniżej poziomu. Lustracja prowadzona będzie w ciągu całego przyszłego tygodnia.

BUDOWĘ NOWEGO MIEJSKIEGO ZAKŁADU KAPIELOWEGO podejmuje zarząd miejski. W związku z tym w dniu 13 b. m. odbędzie się wizja lokalna placu przy ulicy Sędziowskiej, który przeznaczono pod budowę. Wizję dokonała przedstawiciel wydziału zdrowia, technicznego i oddziału pomiarów.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto I urzędować będzie w dniu 15 b. m. w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki Nr. 19. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1917 i starsi, którzy jeszcze dotychczas nie stawali do przeglądu, a mieszkają w obrębie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisarjatów policji.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Pastorowa (Łagiewnicka 96) J. Kahane (Limanowskiego 80), J. Koprowski (Nowomiejska Nr. 15), M. Rozenblum (Śródmiejska 21), M. Bartoszewski (Piotrkowska 95), L. Czyński (Rokicińska 53), E. Zakrzewski (Katna 54), I. Siniecka (Rzgowska 59), S. Trawkowska (ul. Brzezińska 56a).

Gospodarka Zarządu Miejskiego

w oświetleniu komisji rewizyjnej. — Deficyt wynosi około 2 milionów zł. — Uwagi i wnioski komisji

Komisja rewizyjna zarządu miejskiego przedłożyła tymczasowej radzie miejskiej szczegółowe sprawozdanie z wyniku badań gospodarki miejskiej. Sprawozdanie to zawiera szereg ciekawych uwag i zaleceń.

W pierwszym rządzie komisja rewizyjna zajmuje się zamknięciami rachunkowymi i wykonaniem budżetu za rok administracyjny 1937-38 i stwierdza, że wydatki zwyczajne i nadzwyczajne wyniosły w tym okresie zł. 40.496.914,84, zaś wpływy — zł. 38.588.880,72. W ten sposób deficyt wyniósł zł. 1.908.034,12. Jeśli chodzi o budżet zwyczajny dał on nadwyżkę dochodów nad wydatkami w wysokości 1.115.226,81 zł., natomiast budżet nadzwyczajny, inwestycyjny, dał deficyt w wysokości 3.023.260,93 i stał się właśnie ten deficyt ogólny za rok administracyjny.

Komisja rewizyjna stwierdza, że struktura dochodowa gminy miejskiej Łódź jest w dalszym ciągu, z przyczyn niezależnych od władz miejskich, niekorzystna, a to ze względu na swe oparcie głównie na źródłach fiskalnych, które stanowią 73 proc. dochodów budżetu zwyczajnego. Zwiększenie jednak wpływów podatkowych w roku bieżącym pozwoliło na zrealizowanie wydatków

zwyczajnych w większym stopniu niż przewidywano.

Odrębne zagadnienie stanowią Teatry Miejskie, w których nastąpiło przekroczenie subwencji ponad sumę umowną. Komisja zwróciła uwagę na ten fakt, ale szczegółowych badań w teatrach nie przeprowadzała z tego względu, że gospodarka teatrów była w tym samym okresie lustrowana przez specjalnie przybyłą komisję związku rewizyjnego samorządu terytorialnego i komisja ta swoje uwagi przekazała zarządowi miejskiemu. (Niestety, dotychczas protokółów i wniosków tej komisji nie opublikowano. Red.).

Dalej komisja uznała za wskazane przyśpieszenie wykończenia prac wodociagowych aby dostarczenie wody mogło nastąpić już w roku 1940. Dalej komisja wskazała, że ze względu na deficyt majątku Rszew należało zastanowić się nad inną formą eksploatacji tego przedsiębiorstwa.

Z kolei, na podstawie porównania cyfr, dotyczących potrąceń emerytalnych i wypłaconych emerytur w ostatnim dziesięcioleciu, komisja dochodzi do wniosku, że wydatki na emerytury będą stale wzrastały przy jednoczesnym minimalnym wzroście wpływów z tego tytułu, co może odbić się niekorzystnie

Usunięcie lekarzy-nostryfikantów ze szpitala miejskiego w Radogoszczu

W dniu wczorajszym ordynatorzy poszczególnych oddziałów w szpitalu miejskim w Radogoszczu zawiadomili wszystkich lekarzy nostryfikantów, że od dnia 1 marca 1939 r. nie będą już mogli odbywać praktyki.

W szpitalu radogoskim praktykuje bezpłatnie 32 lekarzy nostryfikantów-Żydów. Wielu z nich praktykę odbywa od szeregu lat.

Ponieważ na miejsce zwolnionych lekarzy nostryfikantów nie mają być

narazie zaangażowani inni lekarze — ordynatorzy szpitala w Radogoszczu zwrócili się do wydziału zdrowia publicznego zarządu miejskiego w Łodzi, wskazując, że praca lekarzy nostryfikantów jest pożyteczna dla szpitala i że trudno się będzie bez ich pomocy obejść.

Jak się dowiadujemy, lekarze nostryfikanci ze szpitala w Radogoszczu odbędą w najbliższych dniach specjalne zebranie celem naradzenia się nad sytuacją. (k)

„Wampir Łodzi” stanie przed sądem
Lekarze uznali, że jest on odpowiedzialny za swój czyn

Ferdynand Gruening t. zw. wampir Łodzi, stojący pod oskarżeniem zabijania dziewcząt i chłopców, poddany został, jak już o tym donosiliśmy, badaniom psychiatrycznym.

Po szczegółowych badaniach lekarze, opierając się na uzyskanym materiale, stwierdzili, że Gruening jest odpowiedzialny za swe czyny. Wobec tego Gruening stanie przed sądem.

Jak się dowiadujemy, dochodzenie przeciwko Grueningowi toczy się w dalszym ciągu. Chodzi o ustalenie, czy Gruening nie ma innych jeszcze zbrodni na sumieniu. Wczoraj skonfrontowano go z mieszkańcami jednego z miast pod Łodzią, gdzie przed kilku laty zamordowana została w tajemniczych okolicznościach jakaś starsza kobieta. (k)

Napad rabunkowy na ul. Napiórkowskiego
Bandyt zranili krawca i zabrali mu gotówkę oraz biżuterię

Wczoraj około godziny 2-iej po poł. powiadomiono władze śledcze o dokonanym napadzie rabunkowym w domu przy ul. Napiórkowskiego 47/49.

Jak się okazało, do mieszkania Władysława Przybyłowicza, krawca z zawodu, zamieszkałego w tymże domu, przybyło około godziny 2-iej po poł. dwóch osobników.

Po krótkiej rozmowie z właścicielem mieszkania, nieznajomi uderzyli go kilka razy jakimś ciężkim żelaznym przedmiotem w głowę, ogłuszyli i kiedy krawiec stracił przytomność, splądrowali mieszkanie.

W chwili, gdy rabusie grasowali w mieszkaniu, Przybyłowicz był sam jeden i dlatego też nikt nie przeszkadzał im w rabunku.

Dopiero po pewnym czasie przybyli domownicy i stwierdzili, iż łupem złoczyńców nadto kilkadziesiąt złotych w gotówce oraz biżuteria, przedstawiająca większą wartość.

Do rannego wezwano lekarza. W późnych godzinach wieczornych władze zatrzymały 5 podejrzanych osobników, których osadzono w areszcie przy wydziale śledczym. Dalsze dochodzenie w toku. (gr)

VERY WELL?

Nadzwyczajny wyczyn sportowy, który u nas entuzjastycznie wielotysięczne rzesze, skłania Anglika ledynie do powiedzenia — very well.

na budżecie. W związku z tym wskazana jest zmiana praktyki służbowej, pozwalającej obecnie w pewnych wypadkach na udzielenie stosunkowo wysokiej emerytury po krótkim czasie pracy. Komisja zwraca też uwagę, że zarząd miejski powinien wszczać starania u władz miarodajnych, by prywatne tereny gruntowe w obrębie miasta, przejmowane przez organa skarbowe za należności podatkowe przekazywane były samorządowi, bądź tytułem zaległości należnych miastu, bądź też w drodze sprzedaży na dogodnych warunkach kredytowych. Tereny te będą potrzebne gminie dla potrzeb własnego budownictwa.

Równocześnie zarząd miejski przesłał do tymczasowej rady miejskiej swą odpowiedź na najważniejsze uwagi komisji rewizyjnej. W odpowiedzi tej czytamy m. in., że w urzędzeniach wodociagowych zainwestowane są poważne wkłady (8 milionów złotych). Wkłady te w chwili obecnej jeszcze się nie rentują i zaczęły procentować dopiero po ukończeniu inwestycji. Z tych względów miasto dąży do ukończenia robót jaknajszybciej i do uruchomienia wodociagów w dzielnicach śródmiejskich już w roku 1940.

5-letni plan budowy gmachów szkolnych przewiduje wykończenie 320 sal, począwszy od roku 1940. Na budowę szkół będą mogły być użyte kwoty, które obecnie przeznaczane są na roboty wodociagowe oraz te kwoty, które obecnie miasto wypłaca tytułem dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli szkół powszechnych. Od roku 1940 wydatki te (400.000 zł.) przejmie na siebie skarb państwa.

Sprawa zmiany form eksploatacji majątku Rszew była rozpatrywana przez zarząd miejski. W majątku tym ma być urządzony ośrodek opieki społecznej. Sprawa ta jest obecnie w fazie badania kosztów, związanych z tym projektem. Odnośnie dalszych zaleceń, zarząd miejski komunikuje, że bądź już podjął, bądź też podejmie starania o ich zrealizowanie. (s)

Redukcja robót sezonowych
Zwolnionych będzie 400 robotników

W bieżącym tygodniu nastąpią dalsze redukcje robotników, zatrudnionych na miejskich robotach inwestycyjnych. Zwolnionych ma być 400 osób. Zatrudnionych będzie jeszcze wobec tego 500 robotników, z których 100 — przez całą zimę.

Z pośród 4200 robotników, zatrudnionych w roku bieżącym, tylko około 400 nie nabyło praw do zasiłków ustawowych i korzystać będą z zasiłków doraźnych.

W dniu wczorajszym we wszystkich firmach naftowych pracownicy umysłowi przeprowadzili 4-godzinny strajk protestacyjny, domagając się zawarcia układu zbiorowego. (i)

Parlamentarzyści u p. wojewody
Józewskiego

W czwartek, dnia 8-go b. m., o godzinie 5-iej po poł. p. wojewoda Henryk Józewski podejmował czarną kawę w swym prywatnym mieszkaniu grono posłów i senatorów województwa łódzkiego. W parugodzinnej rozmowie omówiono rozmaite zagadnienia bieżące.

Grand-Kino Gehenna

Początek 4, 6, 8 i 10

OSTATNIE DNI

Ceny miejsc znacznie niższe.

Dziś 2 poranki o g. 12 i 2. Ceny miejsc 85 gr. i 1.09, na pozostałe seanse III — 85 gr., II — 1.09, I — 1.50.

Podaj bratnią dłoń bezrobotnym: Złóż ofiarę na Pomoc Zimową

Prezes zw. b. ochotników gen. Bochaterewicz przybywa do Łodzi

Dziś przybywa do Łodzi prezes zarządu głównego Związku b. Ochotników Armii Polskiej gen. Bochaterewicz. W związku z tym dziś o godz. 7 wiecz. Związek ochotników organizuje na dworcu uroczyste przyjęcie. Na dworcu ustawiona będzie kompania honorowa Związku z orkiestrą i sztandarem. Raport złoży kurator Związku p. Pawlak.

W niedzielę odbędzie się defilada z udziałem zaproszonych delegacji kombatanckich z pocztami sztandarowymi. Następnie w szkole powszechnej przy ul. Sterlinga odbędzie się odprawa, na której wygłosi referat gen. Bochaterewicz. (1)

Budżet m. Łodzi

Zarząd miejski przystąpił już do opracowania preliminarza budżetowego na rok 1939-40. Z zestawień wynika, że Łódź ma najniższe w Polsce wydatki na administrację ogólną. Wynoszą one 15,8 proc., podczas gdy np. w Warszawie — 22 proc.

Zaznaczyć należy, że jeszcze przed kilku laty wydatki te w Łodzi stanowiły 21,5 proc. budżetu. Zmniejszenie ich przy równoczesnym powiększeniu liczby urzędników, świadczy o usprawnieniu administracji miejskiej. (1)

Podziękowanie za udział w akcji „Gwiazdka dla dzieci bezrobotnych”

W ślad za podziękowaniem, złożonym za pośrednictwem naszego pisma w dniu 8 grudnia b. r., osobom i instytucjom, które wzięły udział w zbiórce publicznej w dniu 4 grudnia b. r. pod hasłem „Gwiazdka dla dzieci bezrobotnych” wydział wykonawczy miejskiego obywatelskiego komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Łodzi w dalszym ciągu dziękuje za osobisty udział w zbiórce: p. dr. Biedermanowi b. prezesowi Związku Przem. Włók. w Państwie Polskim, Edwardowi Babiackiemu prezesowi Izby Przem. Handlowej w Łodzi, Juliuszowi Milkerowi dyr. Związku Metal, dyr. inż. Władysławowi Kroh, Zygmuntowi Raabe prezesowi Związku Rzem. Chrześcijań, Ryszardowi Frankusowi, Władysławowi Rymkiewiczowi, Kazimierzowi Roszakowi, Bolesławowi Kotkowskemu, posłowi Edwardowi Dutkiewiczowi, posłowi J. L. Minbergowi, posłowi Marianowi Wadowskiemu.

Za udział w akcji propagandowej: dyrekcji Kolei Elektrycznej Łódzkiej, dyrekcji Wąskotorowych Elektr. Kolejek Dojazd, sp. akc. Wyróbów Bawełnianych I.K. Poznański, Zjednocz. Zakładem K. Scheiblera i L. Grohmana, Włóczęwskiej Manufakturze oraz pracownikom Kolei Elektrycznej Łódzkiej za przeprowadzenie zbiórki w dniu 8 grudnia b. r. na rzecz dzieci bezrobotnych.

Odnaczenie

Ostatni „Monitor Polski” przynosi dalszą listę osób odznaczonych.

Złoty Krzyż Zasługi za pracę społeczną otrzymał ks. prałat Dominik Kaczyński, proboszcz w Łodzi.

ODCZYT O SYTUACJI W PALESTY- NIE.

W niedzielę, 11 b. m. o godz. 12 w poł. wygłosi odczyt w sali Teatru Polskiego, przy ul. Cegielnianej, p. t. „Obecna sytuacja Żydów w Palestynie”, prezydent wszechświatowej organizacji syjonistycznej „Mizrachi” i członek komisji politycznej Agencji Żydowskiej, rabin dr. M. Berlin, który w drodze z Londynu do Jerozolimy, zawitał na kilka dni do Polski.

Tegoż dnia o godz. 5 po poł. odbędzie się konferencja i herbatka w mieszkaniu b. radnego Bialera.

Z KLUBU INTELIGENCJI ŻYDOWSKIEJ.

Bruno Winawer wygłosi w sobotę (10 b. m.) odczyt n. t. „Bacon contra Szaksprir — o badaczach i piarsach, o powieści o nowych terenach literatury, o korytarzach, łączących naukę ze sztuką”. Początek punktualnie o godz. 9.15.

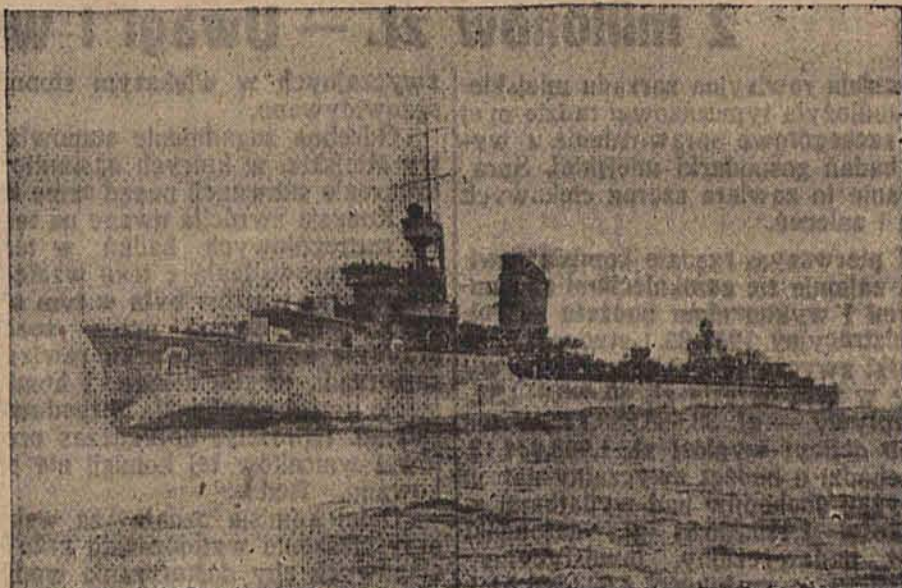
W niedzielę (11 b. m.) o godz. 5 po poł. zebranie towarzyskie z udziałem członków i wprowadzonych gości.

W poniedziałek (12 b. m.) o godz. 9.15 drugie zebranie uczestników konserwatorium hebrajskiego.

We wtorek (13 b. m.) zebranie klubowe z odczytem red. H. Cymermana.

Ofiarność świata pracy

Pracownicy Monopolu Tytoniowego ofiarowali 1 dzień pracy na ścigacza okręgu łódzkiego

Ofiarność społeczeństwa łódzkiego i całego województwa łódzkiego na ścigacza zatacza coraz szersze kręgi obejmując wszystkie stany. Na listach zgłoszonych dotąd ofiar nie brak ani jednego zawodu, ani jednej organizacji, co jest wspaniałym dowodem, że sprawa dozbrojenia Polski na morzu znalazła całkowite zrozumienie i entuzjastyczne poparcie wszystkich bez wyjątku obywateli. W szeregu ofiarności na ścigacza znalazła się nawet najbardziej młodzież szkolna, która drobnymi ofiarami również dokumentuje swój udział w zbiórze na dozbrojenie morskie.

Jak zareagował świat pracy na apel Naczelnego Wodza, Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza niechaj świetnym tego wyrazem będzie samorzutnie zwołane nadzwyczajne walne zgromadzenie wszystkich pracowników Wytwórni i Zakładu Sprzedaży Polskiego Monopolu Tytoniowego w Łodzi należących do następujących or-

ganizacji, istniejących na terenie teje wytwórni, a mianowicie: Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych Tytoniowych, Ligi Morskiej i Kolonialnej, Związku Rezerwistów i Związku Strzeleckiego.

Zgromadzenie zagalp p. Szadkowski, przewodniczący Wydziału Robotniczego, po czym p. Świątek wygłosił piękny referat p. t. „Polska na Morzu”. Po referacie p. Ruszkiewicz, prezes Zw. Rezerwistów podkreślił wagę zbrojenia się Polski i postawił wniosek o znalharowanie zarobku jednego dnia pracy na budowę Ścigacza Okręgu Łódzkiego im. Wicepremiera E. Kwiatkowskiego. Walne zgromadzenie przyjęło wniosek ten jednogłośnie.

Ta godna podkreślenia uchwała jest chyba najlepszym dowodem, iż świat pracy, którego ofiarność Państwo Polskie już tyle razy wypróbowało, zdał i tym razem egzamin swej godności obywatelskiej.

Polscy artyści na wycieczkach amerykańskich

W związku z dorocznym wyjazdem statku „Pilsudski” na czteromiesięczny pobyt do Ameryki, gdzie statek nasz odbędzie szereg wycieczek egzotycznych na ciepłe wody Ameryki Centralnej — trio polskich artystów zostało zaangażowanych na statek. W. Wierzbicki, balet-

mistrz opery w Toruniu i Katowicach oraz p.p. Halina Baureka i Cecylja Cesarska wystąpią w repertuarze tańców ludowych, specjalnie przeznaczonych dla propagandy wśród cudzoziemców.

„CZTERY CÓRKI”

Najnowsza powieść Fannie Hurst, autorki „Bocznej ulicy”

„Cztery Córki” to utwór świetnej autorki o wielkim sercu i duszy: Fannie Hurst, tej samej, której dziełem była „Boczna ulica”. Żadne pióro nie potrafiłoby tak opisać prawdziwego życia, jak je potrafiło opisać czarodziejskie pióro Fannie Hurst. Tej najlepszej z jej powieści p. t. „Cztery Córki” ekran dodał życia, którego zimy druk nigdy dać nie był w stanie.

Film „Cztery Córki” wywiera głębokie wrażenie na każdym bez wyjątku. Wprowadza on na ekran nowe i młode talenty: 3 uroczyste siostry Priscille, Rosemary i Lole Lane, Johna Garfielda i Jeffreya Lynna. Uduchowiona gra, wzniosła i piękna, serdeczna prostota — wszystko to nadaje filmowi „Cztery Córki” cechy prawdziwej wielkości.

Film zrealizował Michael Curtiz. Scenarzysta i twórca tej przemiłej sztuki do-

wiedli, że niekoniecznie trzeba tworzyć i wyszuikać tematy, targając nerwy, że treść niekoniecznie musi być niesamowita, po której wychodzi się z kina z ciężkim dręczącym uczuciem — ażeby osiągnąć cel zadowolenia publiczności kinowej.

„Cztery Córki”, to najpiękniejszy, najbardziej radosny i słoneczny film o szczęściu i miłości. Jest to film lagodnych kontrastów i delikatnych uczuć, skąpany w atmosferze sielankowej. Film uroczy, przepływały przez ekran, jak marzenie.

Zawsze chętnie i z prawdziwą przyjemnością będziemy oglądali takie filmy, zawsze chętnie odpocznemy w atmosferze tak czystej i pogodnej.

„Cztery Córki” ukażą się w następnym programie kina „Casino”. (5)

Lustracja w P.Z.U.W.

Kierownik oddziału umów przeniesiony, jego zastępca-zawieszony

W wyniku lustracji władz Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w oddziale umownym P. Z. U. W. w Łodzi został zawieszony w czynnościach zastępca kierownika tego oddziału, Stefan Fronczak. Kierownik wspomnianego oddziału, Tadeusz Niedzielski, przeniesiony został do Kielc.

Echa głosowania w radzie miejskiej

w sprawie układu z rzeźnią

Jak wiadomo, na ostatnim posiedzeniu Rady Przybocznej m. Łodzi odbytym w dniu 7 bm., omawiana była sprawa projektu ugody Zarządu Miasta z rzeźnią.

W sprawozdaniach, umieszczonych w pismach stwierdzono, przez nieporozumienie, że w głosowaniu nad uchwaleniem projektu ugody z rzeźnią radny Harasz udziału nie wzięł.

Zarząd Miejski komunikuje, że rada przyboczna jednogłośnie uchwaliła projekt ugody oraz że nikt z radnych nie wstrzymywał się od głosowania.

CHOROZY NA CUKRZYCĘ

Wasze produkty spożywcze...
Spróbujcie KUPIĆ UNAS
CHLEB CIASTKA
PIECZYWO SZODYCE
smaczne i zdrowe, absolutnie nieszkodliwe dla diabetyków.
Dość głodowania, diabetyk może spokojnie najese się do syta tym co mu rzeczywiście smakuje.

LE BROSE
(ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 7)

Zjazd Auxilium Academicum Judaicum

Onegdaj odbył się w Warszawie zjazd przedstawicieli Auxilium Academicum Judaicum. Po zagaleniu obrad przez b. sen. inż. Koerner i powołaniu prezydium zjazdu z adw. dr. Thonem na czele, przedstawiciele oddziałów towarzystwa zobrazowali działalność poszczególnych ośrodków. Ze sprawozdania adw. Zelmanowicza wynikało, że największą w kraju liczbę członków ma oddział łódzki.

Osiągnięcia Łodzi spotkały się z ogólnym aplauzem, w mieście naszym bowiem w ciągu kilku miesięcy zorganizowano referat informacji o studiach na uniwersytetach zagranicznych, referat bezpłatnej pomocy lekarskiej z udziałem 150 lekarzy łódzkich, zapoczątkowano akcję w sprawie praktyk wakacyjnych i akcję stypendialną i nawiązano kontakt z kolami rodziców uczniów najwyższych klas szkół średnich.

Zjazd uchwalił po uzupełniającym referacie dr. Landaua wyrazić podziękowanie lekarzom łódzkim za ich energiczną działalność.

Na zakończenie obrad dokonano wyborów komitetu centralnego, do którego weszli między innymi sen Koerner, prof. dr. Schorr, dr. G. Lewin, adw. E. Lewin, inż. Leszczyński, inż. Marek Lichtenbaum, a z Łodzi dr. Helman, dr. Kloczenberg, dr. Landau, dr. Lewiówna, S. Mokrska, adw. Thon, adw. Zelmanowicz, zaś do komisji rewizyjnej — z Łodzi dr. Klaczko i dyr. dr. M. Pikielny.

Dar na F.O.N.

firmy „Gentleman” w Łodzi

W dniu 7 b. m. odbyło się uroczyste przekazanie Armii sprzętu wojennego, zakupionego przez zarząd, urzędników i robotników zakładów przem. „Gentleman”.

Po podniosłych przemówieniach przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych odbyło się poświęcenie ufundowanego sprzętu: samolotu RWD 17, ofiarowanego przez Zarząd Spółki, ciężkiego karabinu maszynowego, ofiarowanego przez robotników, ręcznego karabinu maszynowego, zakupionego przez pracowników umysłowych firmy.

Po uroczystości zaproszeni goście zwiedzili fabrykę.

WIELKIE SZANSE DLA MAŁYCH UGRUPOWAŃ

daje ordynacja wyborcza do rady miejskiej. — Jak się odbędzie podział mandatów. — Za tydzień pójdziemy do urn wyborczych

Poradka przedwyborcza wzmaga się coraz bardziej, im bliżej dnia wyborów do rady miejskiej. Walka o mandaty radzieckie będzie w tym roku szczególnie zacięta. Nowa ordynacja wyborcza wprowadziła bowiem szereg zmian, dzięki którym zdobycie mandatu radzieckiego będzie znacznie łatwiejsze, aniżeli dotychczas. Przede wszystkim, przez powiększenie ilości mandatów o 12 zmniejszono dzielnik wyborczy, t. j. zmniejszono ilość głosów, potrzebnych dla uzyskania mandatu radzieckiego, a następnie wprowadzono bardzo ciekawą zasadę przy podziale mandatów między poszczególne listy. Zmiana ta może dać bardzo dużo niespodzianek.

Szczególnie ciekawy jest przepis nowej ordynacji wyborczej, w myśl którego mandat radziecki może otrzymać kandydat, figurujący na takiej liście, której przy podziale wogóle mandat nie przypada.

Z drugiej strony mandat radziecki może być nie przyznany kandydatowi, który, według ilości głosów, padłych na jego liście, powinien był mandat otrzymać.

Podział mandatów

Przypuśćmy np., że jeden z okręgów wyborczych, który wybiera 8 radnych, posiada 1285 wyborców, z których wszyscy biorą udział w głosowaniu. W okręgu tym wystawiono cztery listy kandydatów. Lista nr. 1 otrzymała 350 głosów, lista nr. 2 — 595 głosów, lista nr. 3 — 240 głosów i lista nr. 4 — 100 głosów. Komisja okręgowa dzieli powyższe liczby kolejno przez 1, 2, 3, 4 i t. d. aż otrzymuje osiem najwyższych ilorazów i może przystąpić do podziału mandatów.

Wyglądać to będzie następująco:

Lista nr. 1	Lista nr. 2	Lista nr. 3	Lista nr. 4
350	595	240	100
175	297	120	50
116	198	80	33
56	148	60	
	119		

Gdy weźmiemy najwyższe ilorazy, przekonamy się, że według systemu de Hondte'a mandaty przypadają: pierwszy mandat liście nr. 2, drugi — liście nr. 1, trzeci — liście nr. 2, czwarty — liście nr. 3, piąty — liście nr. 2, szósty — liście nr. 1, siódmy — liście nr. 2, ósmy — liście nr. 3. W ten sposób lista nr. 1 otrzymała 2 mandaty, lista nr. 2 — 4, lista nr. 3 — 2 i lista nr. 4 nie otrzymała wogóle mandatu.

Na tym procedura skończyłaby się według starej ordynacji. A obecnie komisja okręgowa musi z kolei zastanowić się, kto z kandydatów otrzymał mandat. Wybiera się więc z każdej listy tylu radnych, którzy

otrzymali indywidualnie najwyższe ilości głosów.

I oto przy badaniu głosów, padłych na poszczególnych kandydatów, okazuje się, powiedzmy, że czwarty kandydat na liście nr. 2, który powinien był otrzymać mandat, indywidualnie dostał 80 głosów, podczas gdy jeden z kandydatów w liście nr. 4 — 90 głosów. W tym wypadku mandat otrzyma kandydat z listy nr. 4.

Rezultat wyborów jest więc taki: lista nr. 1 otrzymuje 2 mandaty, lista nr. 2 — 3 mandaty, lista nr. 3 — 2 mandaty i lista nr. 4 — 1.

Jak widać z powyższego, niespodzianki mogą być bardzo liczne i dlatego właśnie walka będzie tak bardzo zacięta, by zdobyć nie tylko dostateczną ilość głosów dla danej listy, ale też dostateczną ilość głosów dla poszczególnych kandydatów.

Kronka wyborcza

Jak się dowiadujemy, wszystkie komitety wyborcze już rozpoczęły przygotowania do wydelegowania swych mężów zaufania do wszyst-

kich obwodowych komisji wyborczych. Zaświadczenia dla mężów zaufania muszą być wypełnione lmiennie, a że każda lista będzie chciała mieć swego męża zaufania w 226 obwodach wyborczych — liczba tych zaufanych przekroczy 20.000.

Wczoraj wydał ulotkę, zawierającą platformę wyborczą, Chrześcijański Komitet Wyborczy (lista nr. 7), stojący do wyborów w okręgach 3, 4 i 7. Komitet wysunął następujące hasła: 1) opieka społeczna i pomoc lecznicza dla wszystkich potrzebujących; 2) bezpłatna oświata i wychowanie zgodne z etyką chrześcijańską dla dzieci wszystkich obywateli; 3) pomoc dla wszystkich warsztatów pracy, szkolenie zawodowe i sprawiedliwa polityka podatkowa; 4) rozbudowa miejskich urządzeń zdrowotnych; 5) budowa domów ludowych na przedmieściach.

Komitety wyborcze organizują pracowników umysłowych, urzędników, poczynając od jutra do

ostatniego dnia przedwyborczego, zebrania we wszystkich 30 związkach pracowniczych. Na zebraniach tych podejmowane będą uchwały głosowania na listę nr. 5 w okręgach, w których Unia wystawiła swe listy.

Komitet wyborczy PPS i klasowych związków zawodowych organizuje dziś i jutro około 20 zebrań, na których przemawiać będą członkowie kandydacji — dr. Więckowski, prof. dr. Tomaszewicz, adw. Hartman, Walczak, Goliński i inni.

Godzienne używanie kremu biologicznego

zapewnia piękną i zdrową cerę!

Akoja komitetów kobiecych przy komitecie wyborczym Zjednoczonego Polskiego Świata Pracy oraz OZN poparta została przez 40 organizacji kobiecych społecznych, zawodowych i ideowych. Dziś i jutro odbędą się liczne wiece, organizowane zarówno przez komitety główne jak i kobiece. Na wiecach przemawiać będą członkowie kandydacji: mgr Jaworski, dyr. Wolczyński i inni.

Dziś odbędą się trzy zebrania, zwołane przez Syjonistyczny Blok Demokratyczny. Na zebraniach tych wystąpi człowik kandydat bloku w okręgu II. — adw. Sztrauch.

Wczoraj odbyło się wielkie zgromadzenie syjonistyczne, poświęcone sprawom wyborów do rady miejskiej. Na zebraniu uchwalono rezolucję, wzywającą do głosowania w okręgu II, na b. radnego Bialera i w okręgu I. — na dra Tarkawera. (I)

Tunis i Korsyka za Francją!

W Tunisie jest 400 tys. Francuzów i zaledwie 100 tys. Włochów. — Korsyka należy do Francji od 170 lat. — Większość oficerów francuskich pochodzi z Korsyki

Włoskie pretensje do Tunisu i Korsyki wywołały wzburzenie nie tylko we Francji, ale również w obu zainteresowanych krajach. Należy uprzytomnić sobie, jakie stosunki i nastroje panują w Tunisie i na Korsyce, by zrozumieć reakcję, jaką wywołały te pretensje.

W roku 1864 Tunisi był całkowicie zrujnowany. Rządzony przez sultana, który prowadził rabunkową gospodarkę, był bodaj najbardziej zaniedbanym krajem w Afryce. Olbrzymie polacie ziemi leżały odłogiem, ludność trapiła głód i choroby. W tym stanie rzeczy rozpoczęły się w kraju krwawe powstania. Już wówczas część Tunisu była skolonizowana przez Francuzów i Włochów, ale w minimalnym stopniu. W trzy lata później w Tunisie nastąpił katastroficzny nieurodzaj. Wymierały z głodu całe wioski. I wówczas to kontrolę nad finansami i gospodarką tuniską przejęła międzynarodowa komisja, która stopniowo zaczęła przywracać porządek w kraju. Od tej chwili kolonizacja francuska zaczęła czynić tam wielkie postępy.

Olbrzymie kapitały inwestowano w tym kraju. Ale ciągle jeszcze w Tunisie grasowały bandy rozbójnicze, które niepokoiły nie tylko coraz liczniejszych kolonistów, ale urządziły regularne napady na sąsiedni Algier francuski. To było powodem, że w roku 1881 rząd francuski, na czele którego stał Jules Ferry, zorganizował ekspedycję wojskową do Tunisu, która w ciągu kilku miesięcy wytepiła wszystkie bandy rozbójnicze i zaprowadziła całkowity ład w kraju. Bezpośrednio po tym Francja ogłosiła Tunisi za kraj, znajdujący się pod jej protektoratem.

Charakterystycznym szczegółem było — i to jest właśnie podstawą obecnych pretensyj włoskich, — że w chwili obejmowania Tunisu przez Francję, w kraju tym na 1 Francuza przypadało 3 Włochów. Kolonizacja włoska rozpoczęła się tam bowiem znacznie wcześniej. Stosunek ten jednak zaczął się szybko zmieniać. Od chwili objęcia Tunisu przez Francję, kolonizacja włoska ustała, natomiast rozpoczęła się intensywna kolonizacja francuska. Miliardowe sumy zużyte zostały na to, by kraj

ten doprowadzić do kwitnącego stanu. Już w roku 1920 w Tunisie, nie licząc ludności tubylczej, było 90 tysięcy Włochów i 100 tysięcy Francuzów, a w dziesięć lat później, w roku 1931 — było 96 tysięcy Włochów i 180 tysięcy Francuzów. Ostatnie lata wzmogły jeszcze znacznie kolonizację francuską w Tunisie. Według danych z roku 1937 w Tunisie mieszka około 100.000 Włochów i około 300.000 Francuzów. W tych warunkach wysuwanie pretensyj włoskich do tego kraju musiało wywołać ostrą reakcję Francuzów tuniskich. Na tym jednak nie koniec. W Tunisie mieszka ponad 100.000 Żydów. Ludność żydowska Tunisu jest wybitnie frankońska. A ponieważ posiadają oni obywatelstwo francuskie, właściwy stosunek można określić na 100 tysięcy Włochów 400 tysięcy Francuzów.

Jeszcze większe wzburzenie wywołały pretensje włoskie do Korsyki. Na Korsycę nie ma ani jednego Włocha. Coprawda, Włosi twierdzą, że Korsyką są Włochami, ale sytuacja faktyczna przedstawia się wręcz przeciwnie. Przede wszystkim Korsykanie mówią wyłącznie po francusku. Języka włoskiego nikt tam nie zna. Jakimi patriotami są Korsykanie, świadczy masowy ich napływ w charakterze ochotników do wojska francuskiego w pierwsze dni po wybuchu wojny światowej. W czasie wojny padło 45.000 Korsykanów, walcząc pod sztandarami francuskimi.

Na jakiej więc podstawie wysuwają Włosi pretensję do tej wyspy? Historia tych pretensyj sięga stuleci. Korsyka należała niegdyś do Genui. Było to w wieku 16. I oto w roku 1701 wybuchła na Korsyce pierwsze powstanie przeciwko panowaniu Genui. Na czele powstania stoi Sampletro. 17 lat trwały walki partyzanckie, aż wreszcie opór Korsykan został zdławiony. Drugie powstanie przeciwko Genui wybuchło w roku 1729 i Korsyka znów zalana została krwią.

Po dzień dzisiejszy Korsykanie z czcią wymawiają nazwisko swego bohatera narodowego, Paoli, który podniósł sztandar buntu przeciwko Genui. Przez wiele lat toczyła się walka, aż

wreszcie Genui, wyczerpana i zmęczona, zgodziła się na odstąpienie Korsyki Francji. Było to 15 maja 1768 roku. Wówczas tego rodzaju rzeczy odbywały się na zasadach handlowych. Genui, nie chcąc ustąpić wyspy bez odszkodowania, zwróciła się do Francji z propozycją sprzedania jej. Ówczesny minister francuski Choiseul zaprosił do siebie wodza powstańców, Paoli, i gdy uzyskał od niego zgodę na zaprzestanie rewolty, jeśli władzę na wyspce obejmie Francja, odkupił wyspę od Genui.

Charakterystycznym szczegółem było, że w owym czasie część Korsykanów mówiła po włosku, a część po francusku. Paoli zwraca się z płomiennym manifestem do swego ludu, by zaniechał używania języka włoskiego. I nie było człowieka na całej wyspie, któryby wezwania nie usłuchał. Od tej pory upłynęło 170 lat. Korsykanie nie znają już innego języka, niż francuski i uważają się za Francuzów.

Ktokolwiek zwiędza Korsykę, musiał zwrócić uwagę, jak mało młodzieży jest na wyspie. To wypływa już z charakteru Korsykanów. Ich ideałem jest służba na kontynencie, we Francji. Oni stanowią wielki odsetek wśród urzędników francuskich, stanowią 50 proc. policji i żandarmerii francuskiej, stanowią olbrzymi odsetek wśród oficerów armii francuskiej. Korsykanin nie jest rolnikiem. Od dzieciństwa jego marzeniem jest wyjechać do Francji, wstąpić na służbę państwową i po 25 latach wrócić na swą wyspę z rentą i wstążeczką orderową w klapie.

Czyż dziwić się można, że wszyscy ci kolejarze, żandarmi, policjanci, podoficerowie, oficerowie, urzędnicy różnych ministerstw, typowi południowcy, już od 7 pokoleń uważający się za Francuzów, są wręcz wyprowadzeni z równowagi na myśl, że ktoś pragnie ich uznać za Włochów?

Andrzej S.

KINO **EUROPA** BOŻYSZCZE KOBIET **Robert Taylor**
 Początek 12, 2, 4, 6, 8, 10
 w swej najnowszej kreacji w emocjonującym filmie p. t.
TLUM SZALEJEJ!
 Dziś o g. 12 i 2
 2 PORANKI
 Ceny od **80 gr.**

„FOTOPLASTIKON“ ul. Piotrkowska 17
 Wyświetla dziś i dni następnych: przebojowy program p. n. ZIEMIA ŚWIĘTA, Jeruzolima, Nazareth, Betleem i wiele innych. Przepiękne zdjęcia wykonane w 1938 r. — Wstęp dla dorosłych 25 gr., dla młodzieży 15 gr. Co tydzień nowy program. Fotoplastikon czynny od godz. 9 rano do godz. 11-ej wiecz.

„FOTOPLASTIKON“ ul. Montuski 2
 Wyświetla dziś i dni następnych: AZJA, Anan i Syjon. Egzotyczne piękno Indji, Zagangosowych. — Wstęp dla dorosłych 25 gr., dla młodz. 15 gr. — Fotoplastikon czynny od godz. 9 rano do godz. 11-ej wiecz. — Następny program: NOWA PALESTYNA

Zamiast życzeń m'eninowych, świątecznych, noworocznych, złóż ofiarę na pomoc bezrobotnym

Kącik dla n'ni

Okrycia i suknie

Ostatnie kolekcje francuskie przynoszą długie okrycia z cienkiej duvetyny lub jedwabnego aksamitu, przecinane ukośnymi, wiązującymi się pasami z astrachanu lub bobrów. Niektóre płaszcze mają marszczone plecy, a przody przybrane skunksami. Okrycia pół długie wykonane są do połowy z materiału i do połowy z futra.

Bardzo dużym powodzeniem cieszą się peleryny z kapuzami lub podwójnymi kołnierzami, sięgającymi poza ramiona. Modne są długie żakiety, z jednej strony drapowane i obramowane lisami; ale najmodniejsze są redingoty wcięte w pasie, obcisłe i rozszerzające się ku dołowi. Ogromne kołnierze z lisów lub z rysów nie przylegają do szyi ani twarzy, ale za to rozszerzają się i wydłużają do pasa. Jedną z charakterystycznych cech nowej mody jest asymetria. Ta asymetria znajduje swój wyraz w modelach, zakończonych z jednej strony długim pasem futrzanym, z drugiej zaś—aksamitnym. Aplikacje z futra, albo wystające nalożone wyłogi tworzą na przedzie okrycia rodzaj kamizelki lub bolerka. Spotyka się również płaszcze z materiałów w dwóch harmonizujących ze sobą tonach, a niekiedy przybrane dwoma rodzajami futra, naprzykład: ukośne pasy z astrachanu, a mufka i kołnierz z ockawy pejpasu rk. *hp.jul*

lotów. Tak samo, jak przy sukniach, rękawy przy okryciach również są dziwaczne i rozmaite. I tu widzi się fasony „gigot”, bardzo szerokie góra, a zważające się od łokcia, rękawy szyte w drobne faldeczki, albo wręcz marszczone, niekiedy zebrane przy rece w mankiet, ozdobione falbanami z futra, czasami wąskie góra, a dołem szerokie, że w zupełności mogą zastąpić mufkę. Zdarza się, że wąski rękaw poszerzony jest trendzla. Niektóre firmy trzymają się uparcie szerokiej linii ramion, ale większość zrezygnowała już z przesadnie poszerzonych czworokątnych ramion, wypchanych poduszczkami, na rzecz fasonów bardziej umiarkowanych, szczególnie w tych wypadkach, gdy chodzi o rzeczy codzienne i sportowe.

CELINE.

AKCJA DOŻYWIANIA DZIECI

Dnia 4-go grudnia b. r. łódzki oddział TOZ-u rozpoczął akcję dożywiania dzieci, pozostających pod opieką lekarsko-higieniczną TOZ-u.

Akcja obejmuje 20 szkół z ogólną ilością 4.000 dzieci. Każde dziecko otrzymuje śniadanie, składające się z bułki i szklanki mleka, w niektórych szkołach wydawane są gorące posiłki.

W szkołach średnich (Gimnazjum p. J. Aba, M. Hochstejnowej, Żydowskim Gimnazjum Żeńskim, w szkole „Wiedza”, Jasznińskiej, „Jehudit”) prowadzona jest zbiórka śniadań dla ubogich dzieci. We wrześniu b. r. zebrano 7.397 bułek, w październiku 9.451, w listopadzie 17.557.

MŁODE W.L.Z.O.

W sobotę, dn. 10-go b. m., o godz. 18 punktualnie w lokalu własnym (Piotrkowska 86) na zwykłym zebraniu członków p. S. Karpowska wygłosi referat n. t. „Nasza ideologia i zadania w chwili obecnej”.

WYKŁAD Dr. RADWANA

W najbliższą środę, dn. 14 b. m. o godzinie 8-ej min. 45 wiecz. w sali Filharmonii odbędzie się wykład dr. Radwana. Prelegent zademonstruje swój najnowszy system opanowania i wykaże jak za pomocą płyt gramofonowych można zwalczać nerwowość, pobudzać energię i odradzać organizm. Bilety już sprzedaje kasa Filharmonii.

Kino CASINO

Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10
Jeszcze tylko DZIŚ I JUTRO
nieodwołalnie OSTATNIE 2 DNI!

Królewna Snieżka

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE

Na poranki o g. 12 i 2 **85 gr.**

Na pozost. seanse **1.09 zł.**

Dla młodzieży na wszystkie miejsca i seanse **85 gr.**

Jeden krem - ale właściwy!

Codziennie używanie kremów **Eukutol** zapewni piękną i zdrową cerę

Krem pielęgnacji

Eukutol 3 MATOWY

Więści SPORTOWE

Zerwanie stosunków sportowych między Niemcami i Holandią

HAGA, 9 grudnia.

(PAT) W odpowiedzi na zakaz rozegrania meczu piłkarskiego Holandia — Niemcy w Rotterdamie, rząd niemiecki polecił zerwać stosunki sportowe z Holandią we wszystkich dziedzinach sportu. Postanowienie rządu niemieckiego wywołało w Holandii ubolewanie. Prasa holenderska uważa krok rządu niemieckiego za zbyt pochopny, podkreślając, że w najbliższej przyszłości i tak nie były przewidywane żadne spotkania pomiędzy Niemcami i Holandią.

Turniej piłkarski czterech czołowych drużyn łódzkich

Ciekawy turniej piłkarski przy udziale LKS, UT, LTSG i KP Zjednoczone organizowany na rzecz Funduszu zakupu ścigacza przez LTSG, odbędzie się definitywnie w przyszłą niedzielę, 18 b. m. na stadionie przy Al. Unii i rozpocznie się o godz. 10.30 przed południem.

Będzie to turniej błyskawiczny, przy czym w skład każdej drużyny będzie wchodziło 7 graczy. Dla zwycięskiego zespołu ufundował puchar kierownik sekcji piłkarskiej LTSG p. Ryszard Prusse. W celu omówienia dalszych szczegółów turnieju odbędzie się w dniu dzisiejszym w lokalu LTSG przy ul. Zeromskiego 73 o godz. 20.30 konferencja przedstawicieli zainteresowanych klubów, biorących udział w turnieju.

Reprezentacja Łodzi na mecz bokserski ze Śląskiem

Kpt. sportowy Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego p. Miłsz ustalił następujący skład reprezentacji Łodzi na mecz ze Śląskiem, który odbędzie się 15 stycznia w Sosnowcu: w. musza: Rossman (Hakoah), waga kogucia: Marcinkowski (IKP), waga piórkowa: Spodenkiewicz (IKP), waga lekka: Wdowiński (Hak.), waga półśrednia: Szczapiński (Zjedn.), waga średnia: Niewadził (Sokół), waga półciężka: Moszkowicz (Hakoah) i waga ciężka: Kłodaś (Wima). W składzie reprezentacji brak jest Kowalewskiego i Pisarskiego, co do których zachodzi ewentualność, że będą walczyli w reprezentacji Polski przeciwko Holandii na meczu międzypaństwowym, który odbędzie się również 15 stycznia (w Łodzi).

Pięściarze Geyera jadą do Tomaszowa

Na niedzielę rezerwowa drużyna bokserska Geyera wyjeżdża do Tomaszowa, gdzie rozegra ostatni mecz o mistrzostwo klasy B z TFSJ.

Komunikat SKS-u

Strzelecki Klub Sportowy w Łodzi (ul. Napiórkowskiego Nr. 9) przyjmuje zapisy nowych członków do sekcji boksowej.

Treningi (suche) odbywała się we własnej sali gimnastycznej (Napiórkowskiego 99) we wtorki i czwartki od godz. 16-ej do 18-ej.

Z nastaniem pierwszych mrozów zostanie otwarta na stadionie Strzeleckiego Klubu Sportowego ul. Napiórkowskiego Nr. 99 (dojazd tramwajami 0, 3, 4 i 17).

Ślizgawka (muzyka, buiet, ogrzane szatnie).

Łódź wita dziś bokserów estońskich

W dniu dzisiejszym o godz. 9.42 rano przyjeżdżają na dworzec Fabryczny pięściarze estońscy, którzy jutro stoczą mecz międzypaństwowy z reprezentacją Polski. Wraz z drużyną przyjeżdżają: trener i kierownik zespołu p. Nigul Matsov oraz jego brat Peeter Matsov znany sędzia międzynarodowy. Poza tym na mecz przyjeżdża z Warszawy minister pełnomocny Estonii p. Hans Markus z Warszawy.

Program walk meczu Polska — Estonia jest następujący: waga musza: Rotholc—Paets, waga kogucia: Koziołek—Grilid, waga piórkowa: Czortek—Kaebi, waga lekka: Kowalewski—Kanepi, waga półśrednia: Kolczyński—Nielen, waga średnia: Pisarski—Raadik, waga półciężka: Doroba—Leet i waga ciężka: Piłat—Linnamägi. Mecz w Łodzi będzie 29-y meczem międzypaństwowym pięściarzy estońskich, którzy wygrali dotychczas 16 meczów, przegrali 9 i zremisowali 3. Obecnie pięściarze estońscy po zwycięstwie nad Finlandią 10:6, znajdują się w doskonałej formie i spodziewają się uzyskania dobrego wyniku z Polską. Reprezentacja Polski wystąpi w Łodzi w składzie silniejszym, niż przeciwko Szwajcarii, gdyż w wadze półciężkiej zamiast Klimeckiego, znajdującego się w słabej formie, walczyć będzie Doroba.

Zainteresowanie meczem Polska—Estonia jest olbrzymie nie tylko w Łodzi lecz i w całym kraju. W przedsprzedaży w firmie „E. Stibbe, Piotrkowska 130” pozostała już niewielka ilość biletów, które nabywać można w ciągu dnia dzisiejszego. Jutro kasa będzie otwarta w hali sportowej im. Poniatowskiego od godziny 15-ej.

Mecz piłkarski A. K. S. — S. K. S.

W nadchodzącą niedzielę rozegra AKS spotkanie towarzyskie z SKS-em na boisku przy ul. Młynarskiej. Początek spotkania o godz. 11-ej. Dochód przeznaczony zostaje na Pomoc zimową.

Dyskwalifikacje pięściarzy

Zarząd Łódzkiego Okręgowego Związku Bokserskiego zdyskwalifikował na ostatnim posiedzeniu Pietraszewskiego z Sokola na 6-miesięcy i Birenbauma z Gwiazdy na 3 miesiące za wprawienie władz bokserskich w błąd. Równocześnie zarząd ŁOZB zrehabilitował całkowicie członka Wydziału Sportowego p. Kołodziejczaka, delegata na meczu Sokół—Gwiazda o mistrzostwo klasy B, który przeprowadził dowód prawdy odnośnie postawionych mu zarzutów przez kierownictwo sekcji bokserskiej Sokola. Poza tym członkowi Wydziału Sportowego p. Nagłowi z Sokola zarząd ŁOZB udzielił zwolnienia.

Zarząd ŁOZB rozpatrywał również odwołanie KP Zjednoczone przeciwko nałożeniu przez Wydział Sportowy kary 2-miesięcznej dyskwalifikacji na Szczapińskiego za włożenie wkładek ołowianych do pantofli. Zarząd ŁOZB postanowił Szczapińskiemu zmniejszyć karę dyskwalifikacji do 1-go miesiąca.

Ogólnopolski turniej szachowy podoficerów

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Łodzi ogólnopolski podoficerski turniej szachowy o nagrodę przechodnią Pana Ministra Spraw Wojskowych. Protektorat nad turniejem, który potrwa siedem dni objął dowódca OK gen. Thomme. Rozgrywki odbywać się będą codziennie w godzinach przed i popołudniowych w sali Ogniska Podoficerskiego przy ul. Mleczarskiego 35.

W turnieju uczestniczy około 100 szachistów z całej Polski.

Drużyna łódzka wystąpi w następującym składzie: chor. Pancerz, st. sierż. Turakiewicz, wachm. Koszmider i plut. Cieszyński. Wstęp na salę bezpłatny.

Dziewczyna, którą pokochał jest córką mordercy jego ojca...

Tragiczny konflikt miłości i obowiązku w arcyfilmie mistrza Johna Forda

MŚCICIEL

Wkrótce w „Grand-Kinie”

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat Zarządu № 53 z dnia 6 grudnia 1938 roku

1. Wobec niezastosowania się do zarządzenia zawartego w punkcie 1 komunikatu Zarządu nr. 48 z dnia 16 listopada 1938 roku, zawieszają się w czynnościach RTS „Widzew”.
2. Na wniosek Kierownictwa Podokręgu Kaliskiego przydzielają się do kl. „B”, RKS TUR — Kalisz.
3. Podaje się do wiadomości, iż w poczet członków ŁOZPN przyjęte zostało Stowarzyszenie Kulturalno - Oświatowe Pracowników Administracji Wojskowej O. K. VII p. n. „SPAW” z siedzibą w Kaliszu, z przydziałem do kl. „B”. Prośbę „SPAW” o odwołanie zwolnienia z opłaty wpisowego załatwiono odmownie.

Komunikat Zarządu № 54 z dnia 9 grudnia 1938 r.

1. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Ł. O. Z. P. N. odbędzie się w dniu 15 stycznia 1939 roku (lokal będzie później podany) o godz. 9-ej w pierwszym terminie i o godz. 10-ej w drugim terminie.
- Porządek dzienny Walnego Zgromadzenia będzie następujący:
 - 1) Zagajenie;
 - 2) Wybór Komisji weryfikacyjnej dla stwierdzenia listy uprawnionych do głosowania;
 - 3) Wybór Prezydium Walnego Zgromadzenia;
 - 4) Zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
 - 5) Sprawozdania: a) Zarządu, b) WG i D, W.S.S. i skarbnika; c) Kapitana Związkowego, d) komisji rewizyjnej;
 - 6) Rozdanie nagród mistrzom poszczególnych klas;
 - 7) Dyskusja nad sprawozdaniem oraz udzielenie pokwitowania ustępującym władzom;
 - 8) Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1939;
 - 9) Wnioski Zarządu Ł. O. Z. P. N.;
 - 10) Wybory uzupełniające do władz Ł. O. Z. P. N. (Zarząd i WG i D);
 - 11) Wnioski członków Związku;
 - 12) Wolne wnioski i interpelacje.
2. Przypomina się wszystkim członkom Ł. O. Z. P. N., że prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu posiadają kluby, reprezentowane przez upoważnionych przedstawicieli, których liczba nie może przekraczać 3-ch osób. Delegacja klubu musi przedstawić pisemne upoważnienie, wydane przez Zarządy klubów i zaopatrzone pieczęcią oraz właściwymi podpisami.
3. Wnioski klubów, zgodnie z par. 51 Statutu Ł. O. Z. P. N., muszą wpłynąć na piśmie do sekretariatu, przynajmniej na 10 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, wnioski zaś klubów o zmianę Statutu, w myśl par. 52, muszą być ogłoszone przynajmniej na 3 tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Komunikat W.G. i D. Nr. 97

W drodze wyjątku zezwala się na udział w turnieju błyskawicznym, organizowanym przez Ł. T. S. G. w dniu 11 b. m. zdyskwalifikowanemu zawodnikowi KP „Zjednoczone”: Zychowi, Niewiadomskiemu, Stelmasiakowi II, Sikorskiemu i Plackowi.

Radość, uciecha i pożytek to

Kalendarz Karuzeli

na rok 1939

Humor — Anegdoty — Mnóstwo ilustracji — Dane statystyczne o Polsce i o całym świecie — Nowelki — Opowiadania — Mały czarodziej — Liczne filmy rysunkowe z Patem i Patachonem na czele — Najważniejsze wynalazki, odkrycia i daty historyczne i t. d.

DO NABYCIA WSZĘDZIE.

Cena 30 gr.

JAKA JEST NAJLEPSZA HERBATA?
Herbata od lat stała się napojem, bez którego we współczesnych warunkach życiowych naprawdę trudno jest się obejść. Prawdziwy smakosz i znawca nigdy jednak nie kupuje byle jakiej herbaty, wie bowiem z doświadczenia, że najbardziej aromatyczna i smaczna jest słynna herbata „Lyonsa”.

REGULARNE RYSY — TO ZAMALO.
Dzisiaj kobiety doceniają znaczenie racjonalnej pielęgnacji urody i nie szczędzą nabiegów, aby wyglądać młodo i powabnie. Najlepszymi sprzymierzeńcami pani są puder i woda 5 kwiatów „Forvil” o wykwintnym, świeżym zapachu. Wyroby „Forvil” cieszą się zasłużonym powodzeniem u eleganckich pań na całym świecie.

TEATR MIEJSKI

(Śródmiejska 15).

Dziś, w sobotę, o godz. 8.30 wiecz. sztuka Merezkowskiego „Car Paweł” z Ludwikiem Solskim w roli tytułowej.

TEATR POLSKI

Cegielniana 27.

Dziś, w sobotę, o godz. 4-ej po poł. arcydzieło Sofoklesa „Antygona” w abonamencie szkolnym.

Dziś, w sobotę o godz. 8.30 wiecz. komedia Molnara „Dalila”.

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH”

(Al. Kościuszki 57).

Jutro, w niedzielę, o godz. 12-ej w poł. bajka o przygodach Macjusia-sieroty, raka-nieboraka i pstrąga-dziwołoga, którzy szukali w Afryce złota.

W niedzielę o godz. 4.15 po poł. ciesząca się rekordowym powodzeniem bajka M. Kownackiej „O Zaczku-Szokolaczkę”. Bilety od 30 gr. do 2.30 (razem ze szatnią).

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII

Dziś o godz. 4.15 po poł. i 9.15 wiecz. przedstawienie komedii muzycznej J. Praziera w 3 aktach p. t. „Mejlech Frejlech” po cenach najniższych od 54 gr. do 2.50 zł. Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADIA.

SOBOTA, dnia 10-go grudnia 1938 r.

- 5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
 - 5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: Audycja dla szkół: „Spiewajmy piosenki” — prowadzi Tadeusz Mayzner. 11.25—11.57: Lekkie intermezza (płyty).
 - 11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Muzyka obiadowa w wykonaniu orkiestry Rozgl. Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego. 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.30: Teatr Wyobraźni dla dzieci: Obrazki słuchowiskowe: 1) „Cztery mile za Warszawą”. 2) „Bal w piwnicy” — Józefa Sorokowicza z ilustracją Władysława Macury (wznowienie). 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wyk. orkiestry salowej Rozgl. Poznańskiej pod dyr. Eugeniusza Raabego. 16.00—16.08: Dziennik popołudniowy. 16.08—16.20: Wiadomości gospodarcze. 16.20—16.35: Kronika literacka w oprac. W. Wohnera. 16.35—17.35: Sylwetki kompozytorów polskich: Michał Świrzyński. Wykonawcy: Orkiestra i chór P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota, Helena Korff-Kaweczka (sopran), Józef Smidowicz (fortepian), Władysław Wochniak (skrzypce). Akompaniuje prof. Ludwik Urstein.
 - 17.35—17.45: Światło zgasło — pogadanka, wygłosi Wacław Frenkiel.
 - 17.45—18.00: „Comedian Harmonists” — imitują orkiestrę... (płyty).
 - 18.00—18.10: Poradnik sportowy dla robotników, wygłosi kpt. Janusz Dobrski.
 - 18.10—18.25: Muzyka (płyty).
 - 18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.
 - 18.30—19.15: Audycja dla Polaków za granicą: 1) Gawęda. 2) „Polak górnikiem całego świata” — audycja słowno-muzyczna w opracowaniu Wacława Śledzińskiego. 3) Dymy na horyzoncie — pogadanka Michała Sumińskiego dla młodzieży.
 - 19.15—20.00: „Irwin Berlin i jego piosenki” — reportaż płytowy w opracowaniu Wacława Okołow-Podhorskiego.
 - 20.00—20.35: Marsze, walce i polki w wykonaniu Ork. Lwowskiego Koła Mandolinistów „Hejnał” pod dyr. A. Eplera (ze Lwowa).
 - 20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. — Nasz program na jutro.
 - 21.00—22.55: „Przy sobocie — po robocie” wielki koncert rozrywkowy. Transm. z sali Polskiej YMCA. Wykonawcy: Orkiestra Symf. i Mała Ork. P. R. (dyr. Z. Górzynski, Maria Miedzinska i Wilhelm Korabowski (dialogi i konferansjerka), Mira Grelichowska, Zdzisław Karczewski, Maryla Karwowska (sopran), Janusz Popławski (tenor), Bronisława Makowska (harfa).
 - 22.55—23.00: Wiadomości bieżące.
 - 23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.
- AUDYCJE ZAGRANICZNE.**
- 18.00—PARIS P.T.T.: Koncert symfoniczny.
 - 18.30—LYON: „Życie Chopina” — słuchowisko muzyczne.
 - 20.10—SAARBRUECKEN: „Płaszcz z Tyrolu”, operetka Zeller.
 - 20.45—PARIS P.T.T.: Koncert duetu fortepianowego Wiener-Doucet.
 - 21.30—BORDEAUX: „Cyrulik sewilski” — Opera Rossiniego (tr. z Teatru).
 - 21.00—MEDIOLAN: „La Gioconda” — opera Ponchillogo.
 - 21.00—BRUKSELA Flam.: „Wiktoria i jej żur” — operetka Abrahama.

Wyrok na Zajdlową zatwierdzony

Sąd apelacyjny skazał ją za zabójstwo 12-letniej córeczki na dożywotnie więzienie

Przed warszawskim Sądem Apelacyjnym toczył się w dniu wczorajszym proces przeciwko 29-letniej Marii Zajdel, zabójczyni swej 12-letniej córki, Zofii.

Zajdlowa, jak wiadomo, skazana została przez Sąd Okręgowy w Łodzi na dożywotnie. Na wniosek obrońcy Zajdlowej, adw. Zaleskiego, sąd postanowił skierować Zajdlową do zakładu dla umyślo-chorych w Tworkach, celem szczegółowego zbadania jej przez lekarzy psychiatrów.

Po 6-tygodniowym pobycie w Tworkach, Zajdlowa została przewieziona do więzienia na Pawiaku. Lekarze orzekli, iż jest ona typem psychopatycznym.

Opinię swą potwierdzili na wczorajszej rozprawie apelacyjnej.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd ogłosił decyzję: wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi, skazujący Zajdlową na dożywotnie więzienie, został zatwierdzony.

Jak się dowiadujemy, adw. Zaleski zamierza złożyć w dniach najbliższych skargę kasacyjną. (k)

Żywcem zakopany

Tragiczny wypadek przy robotach kanalizacyjnych

Na terenie sanatorium dla piersiowo-chorych w Tuszyńku pod Łodzią prowadzone są roboty kanalizacyjne. W dniu wczorajszym wydarzył się w związku z tym tragiczny wypadek.

Około godz. 6-ej po południu obsuwała się nagle wysoka ściana ziemi. W wykopie kanalizacyjnym znajdował się w krytycznym momencie 38-letni robotnik Stanisław Czech. Nie zdążył on wy-

dostać się z rowu i został zasypany ziemią.

Rzucono się na ratunek. Po upływie 20 minut nieszczęśliwego robotnika odkopano, ale nie dawał on już żadnych oznak życia. Lekarz stwierdził zgon.

W związku z tym wypadkiem wszczęte zostało dochodzenie. (k)

Tranzakcja z przeszkodami

Sąd odroczył rozprawę celem doprowadzenia jednego z oskarżonych

Wczoraj w sądzie okręgowym toczyła się sprawa przeciwko Romanowi Kadziłowskiemu, Józefowi Kujawskiemu, Wandzie Kipiani oraz Stanisławowi Wysznikiewiczowi.

Tło sprawy jest następujące: Mikołaj Kipiani, który został w roku 1934 skazany na 4 lata więzienia za nadużycia, pozostawił szereg nieuregulowanych spraw, których likwidację powierzył swej żonie. M. in. posiadał on nieruchomości przy ul. Masarskiej 22, na którym ciążyły długi. Dom ten polecił on sprzedać. Ze względu na długi, które ciążyły na nieruchomości, trudno było znaleźć nabywcę. I wówczas Wanda Kipiani porozumiała się z Kadziłowskim i Kujawskim, którzy mieli znaleźć kupca. Znaleźli go w osobie Heleny Pawlak, której oświadczone, że dług, ciążący na nieruchomości, ma być przez Bank Gospo-

darstwa Krajowego zredukowany. Pawlakowa zgodziła się nabyć dom za sumę 14.000 złotych. 11 stycznia 1936 roku został zawarty akt kupna-sprzedaży. Pawlakowa wpłaciła 7000 zł. gotówką, resztę miała dopłacić po przeprowadzeniu formalności. Kujawski i Kadziłowski otrzymali za pośrednictwo 1900 zł.

Po pewnym czasie, gdy Pawlakowa dowiedziała się, że BGK nie zamierza bynajmniej zredukować swych pretensyj, złożyła skargę do prokuratora, który, po przeprowadzeniu dochodzenia, postawił wszystkich w stan oskarżenia.

Rozprawa wczorajsza została jednak odroczone, wobec niestawiennictwa jednego z oskarżonych, Kujawskiego. Na wniosek prokuratora postanowiono doprowadzić Kujawskiego pod przymusem na następną rozprawę. (tg)

DZIECKO GRYMASI,

nie chce jeść...

choć jest zupełnie zdrowe. Biedni rodzice niepokoją się. A sprawa jest zupełnie prosta. Dziecko nudzi się, jest mu potrzebna rozrywka, bo dziecko — to mały człowieczek, który tak samo, jak i dorośli musi mieć od czasu do czasu rozrywkę. Najmilszą rozrywką dla dziecka są wspaniałe, barwne, pełne ślicznych melodii przedstawienia bajek w Teatrze dla dzieci „KOT W BUTACH” (Al. Kościuszki 57). Dziecko wychodzi z teatru wzruszone, radosne, szczęśliwe, pełne humoru, aż się rodzice sami dziwią. „Kot w butach” gra w niedzielę o 12-tej bajkę „O raku-nieboraku”, w niedzielę o 4.15 bajkę „O Zaczku-Szokolaczkę”. Bilety od 30 gr. do 2.30 (już razem ze szatnią).

Trzy zamachy samobójcze

Lekarze pogotowia ratunkowego wzywani byli wczoraj do trzech zamachów samobójczych.

Najcięższy wypadek miał miejsce w domu przy ul. Grzybowej 58, na Chojnach. W mieszkaniu własnym usiłował odebrać sobie życie przez poderżnięcie gardła 69-letni Michał Wywijas. Lekarz pogotowia przewiózł go do szpitala w stanie groźnym.

53-letnia Lucja Szwedkowska (Zamenhofska 17) w celu samobójczym zażyła większej dozy luminalu. W stanie ciężkim przewieziono desperatkę do szpitala w Radogoszczu.

Trzeci zamach samobójczy miał miejsce w domu przy ul. Pięknej 29, gdzie 27-letni Ignacy Pawlikowski pokonał znaczną ilość jakichś trujących proszków. Odstawiono go do szpitala w Radogoszczu.

We wszystkich wypadkach przyczyny samobójstw nie ustalono. (k)

Kradzieże drzewek choinkowych

W związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia policja otrzymuje liczne zameldowania o kradzieżach drzewek choinkowych z lasów podmiejskich.

W ostatnich dniach schwytano na gorącym uczynku kradzieży 6 osobników, którzy zostali skazani przez referat karny starostwa powiatowego w Łodzi na areszt od 7 do 2 tygodni.

Gajowi roztoczyli bacniejszą opiekę nad lasami, celem zapobieżenia dalszym kradzieżom drzewek. (k)

Ofiara na Pomoc Zimową

W dniu wczorajszym dyrektor Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej w Łodzi, p. Uleyski, przekazał w imieniu PAST-icznej wojewódzkiej Obywatelskiej Komitetowi Pomocy Zimowej dla bezrobotnych sumę 10.000 złotych.

ŚW. MIKOŁAJ W RODZINIE URZĘDNICZEJ.

W dniu 8 b. m. odbyła się w salach recepcyjnych urzędu wojewódzkiego w Łodzi zabawa dla dzieci zorganizowana z okazji dnia św. Mikołaja przez Stow. Rodzina Urzędnicza.

W salach recepcyjnych zebrało się paręset dzieci urzędników państwowych i niższych funkcjonariuszów, które przy dźwiękach orkiestry zabawiały się ochoczo i wyśmienicie.

Komitet organizacyjny zabaw i przewodniczącą Rodziny Urzędniczej p. Petrusową, paniami Krzyżanowską, Makiewiczową, Sławińską, Jeżewską i inż. Sierocińskim zorganizował dla dziatwy moc niespodzianek.

Atrakcją całej tej imprezy była loteria fantowa. W czasie zabaw na salę przybył p. wojewoda Henryk Józewski w towarzyszywie wicewoj. inż. Jellinka i naczelnika dr. Wrony.

Pamiętajcie! ŻE NIELECZONY ARTRETYZM TO GROŹNY WRÓG WASZEGO SERCA.

NIE LECZĄC REUMATYZMU; ARTRETYZMU-NISZCZYMY SERCE.

KLEROL MAŚĆ I PŁYN DO KAPIELI

PRZECIW REUMATYZMOWI I ARTRETYZMOWI

KLEROL — MAŚĆ WSYSY SIĘ CAŁKOWICIE W PORY SKÓRNE, NIE BRUDZI NIJE PŁAMI

Świeżka rozpuszczalności Klerolu w wodnie stosować go można do kąpieli.

KLEROL DO NABYCIA W APTEKACH I SKŁADACH APTECZNYCH

„SOKOLE OKO”

— któż z nas nie zna tego imienia najslawniejszego myśliwca DZIKIEGO ZACHODU?

Awanturnicze przygody SOKOLEGO OKA — myśliwca nieustraszonego — zostały zobrazowane w powieści rysunkowej

Powieść ta, pod tytułem: **SOKOLE OKO, MYŚLIWIEC NIEUSTRASZONY**

jest do nabycia u wszystkich sprzedawców pism w całym kraju.

Cena egzemplarza w kolorowej okładce — 30 groszy.

SALA FILHARMONII

NARUTOWICZA 20. Tel. 213-84.

Gościnne występy Folks-un Jugnt Teater.

Dziś i jutro o godz. 16.15 i 21.15

świetna komedia muzyczna J. PREGIERA p. t.

„Mejlech Frejlech” Reżyseria i inscenizacja Dr. M. Welchert.

Ceny biletów najniższe od 54 gr. do 2.50 zł.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 10 grudnia 1938 r.

Prawodawstwo dewizowe

Już krótki okres obowiązywania nowych przepisów dewizowych nasunął szereg wątpliwości interpretacyjnych.

Wątpliwości dotyczą więc przede wszystkim zakresu obowiązku zgłaszania mienia zagranicznego. Największą bodaj praktycznie trudność nasuwa kwestja, czy znajdujące się w odnośnym przepisie dekretu i rozporządzenia wykonawczego wyliczenia różnych rodzajów majątku ulegającego zgłoszeniu mają tylko charakter przykładowy wobec dodatkowej ogólnej klauzuli, odnoszącej się do „wszelkiego rodzaju innych spraw majątkowych”. Chociaż widoczna z zestawienia tekstów dekretu i rozporządzenia intencja szła zdaje się w kierunku odmiennym — niepodobna wobec brzmienia przepisu, jeżeli chodzi o stosowanie praktyczne, opowiedzieć się za zwięźszą wykładnią. Pod kątem widzenia praktyki przyjąć więc raczej należy, że wszelkie mienie, znajdujące się zagranicą, powinno być zgłoszone. Jednakże Komisja Dewizowa powinna w sposób autorytatywny usunąć niejasność.

Nowy stan prawny w zakresie dewizowym wymaga dalszych przepisów prawnych rozwijających normy wydane. Tak więc powinny być wydane przepisy, umożliwiające w sposób należyty wykonywanie administracji bieżącej mieniem, znajdującym się zagranicą. Z chwilą bowiem kiedy się stanęło na stanowisku, że wszelka „dyspozycja” majątku zagranicznego nawet ograniczona jest zabroniona, bardzo pilnym jest należyte uregulowanie bieżącego zarządu tego majątku, który przecież niejednokrotnie składać się musi z serii czynności dyspozycyjnych (przykład: inkasowanie komornego z domu, czynienia wydatków, bieżących czynności przedsiębiorstwa, inkasowanie kuponów etc etc.). Jak wiadomo, już wydany okólnik po części to zagadnienie reguluje; będzie on wymagał bardzo szerokiej rozbudowy.

Nowe przepisy będą musiały być wydane w związku z przepisami o obowiązku zaoferowania do skupu. Chodzi tu o szereg kwestii natury zarówno prawnej jak i gospodarczej. Konieczne będzie rozwiniecie postanowień o zaoferowaniu. Konieczne będzie ustalenie sposobu przeniesienia na Bank Polski odnośnych uprawnień majątkowych, a także sposobu rozrachunku z tego tytułu pomiędzy Bankiem Polskim a klientem polskim. Jeszcze może więcej nasunie kwestii zlecenie inkasa, które niejednokrotnie wiązać się będzie z procedurą windykacyjną w obcych krajach w sytuacjach bardziej lub mniej prawnie lub ekonomicznie skomplikowanych. Bardzo istotne jest np. pytanie — czy i o ile Bank Polski związany będzie wnioskami zainteresowanych co do ceny sprzedaży przedmiotu majątkowego, co do drogi windykacyjnej, co do ustalenia wierzytelności, opustów etc etc. Skomplikacje nasunąć się też mogą w związku ze specjalnym ustawodawstwem tego czy innego kraju, w którym dany przedmiot majątkowy się znajduje, a w szczególności z miejscowym ustawodawstwem dewizowym.

Już ze szkicu powyższego widać jak szeroko prawodawstwo dewizowe musi się obecnie rozbudować.

Spółka z o. o. w jednej osobie

Istotne znaczenie dla stosunków handlowych posiada wyrok Sądu Najwyższego ogłoszony niedawno. W wyroku tym Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że „Osobowość prawna spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zachowuje swoją samodzielność pomimo znajdowania się udziałów spółki w rękach jednej osoby, ponieważ udziały w przedsiębiorstwie spółki są identyczne z samą osobą prawną, jaką jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i udziały te nie mogą być utożsamione z majątkiem spółki”.

Wyrok powyższy ma znaczenie zarówno dla stosunków handlowych i cywilnych, jak i dla stosunków skarbowo-podatkowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i wywoła duże zainteresowanie w kołach handlowo-prawniczych. (h)

Nieście pomoc najbardziej potrzebującym

Nabywanie świadectw przemysłowych na rok 1939

Płatnikom przysługiwać będą ulgi ustalone w roku 1937

Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 24. 11. 1938 zarządziło, że przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1939 płatnikom przysługiwać będą ulgi w zakresie, jaki został ustalony z dnia 26. 11. 1937.

Okoliczności faktyczne lub terminy, wymienione w tym okólniku, właściwe dla lat 1936, 1937 lub 1938, będą zastąpione analogicznymi okolicznościami i terminami dla lat 1937, 1938 lub 1939.

Należy ponadto nadmienić, iż stosowa-

nie do postanowień art. 15, obowiązującej od dnia 1. 1. 1939 ustawy o podatku obrotowym część należności za świadectwo przemysłowe, nabyte na rok 1939, przypadająca skarbowi z tytułu ceny zasadniczej świadectwa przemysłowego, (t.j. bez dodatku na samorząd terytorialny izby przemysłowo-handlowej i rzemieślniczej oraz szkoły zawodowej) oraz 15 proc. dodatku nadzwyczajnego podlegać będzie potrąceniu w chwili wpłacenia przez płatników zaliczek mie-

siecznych i kwartalnych na podatek obrotowy za rok 1939.

W części I okólnika wyszczególnione są przedsiębiorstwa handlowe oraz przemysłowe, którym przysługują ulgi z urzędu. W zakresie przedsiębiorstw handlowych omówione zostały ulgi z urzędu dotyczące jedynie przedsiębiorstw większych (świadectwa przemysłowe I i II kat.).

Druga część okólnika dotyczy ulg indywidualnych i przewiduje, że na skutek indywidualnych podań mogą być udzielane płatnikom dalej idące ulgi aniżeli przewidziane w części I przy czym uprawnienia urzędów skarbowych w tym zakresie są ograniczone, natomiast izby skarbowe uprawnione są do przyznawania jak najszerszych ulg.

Termin na wnoszenie podań o ulgi indywidualne został wyznaczony przez Ministerstwo Skarbu do dnia 31-go grudnia 1938 roku włącznie. Jeżeli zaś chodzi o przedsiębiorstwo uruchomione w 1939 r. lub wykonywane sezonowo, podania winny być wnoszone w terminie do dnia 14 po uruchomieniu przedsiębiorstwa lub zajęcia przemysłowego przy czym podania te należy wnieść do właściwego urzędu skarbowego.

Postanowienia izb skarbowych powinny być wydane do dnia 1 maja 1939 roku. Postanowienia zaś urzędów skarbowych do dnia 1 kwietnia 1939 r. Część III okólnika zawiera uwagi. (wc)

Reforma metod interwencjonizmu gospodarczego

Dezyderaty komisji ministerialnej

Jak się dowiadujemy, prace komisji dla spraw interwencjonizmu gospodarczego, powołanej specjalnym zarządzeniem ministra przemysłu i handlu, zostały już w zasadzie zakończone.

Zadaniem tej komisji było przestudiowanie możliwości reformy stosowania obecnie istniejących metod interwencjonizmu. Na czele komisji stanął prezes Związku Izby Przemysłowo-Handlowych b. min. Czesław Klarner, a w skład jej weszło 20 imiennie zaproszonych przedstawicieli samorządów gospodarczych oraz działaczy przemysłowych i ekonomistów.

Komisja opracowała obszerny materiał, badając szczegółowo wszystkie zagadnienia związane z interwencjonizmem gospodarczym i przeprowadziła ankietę, zarówno krajową jak i zagra-

niczną, która dostarczyła dużo ciekawego materiału i pozwoliła zorientować się, w jakim kierunku winna iść zamierzona reforma.

Po przestudiowaniu zebranego materiału komisja opracowała projekt wniosków, które mają być złożone Rządowi.

Niektóre z tych wniosków zawierają zupełnie konkretne dezyderaty, wypowiadające się za dość daleko idącą reformą dotychczas stosowanych w Polsce metod interwencjonizmu gospodarczego.

Po ostatecznym ustaleniu przez komisję wniosków, będą one przedłożone min. Romanowi, co nastąpi zapewne jeszcze w bieżącym miesiącu. Tym samym komisja wypełniłaby zadanie, dla którego została powołana. (wc)

Nowe niewypłacalności w handlu włókienniczym

Tym razem w Lublinie, Radomiu i na Pomorzu

Do Łodzi w dniach ostatnich nadeszły wiadomości o licznych niewypłacalnościach kupców na prowincji, które mogą w pewnym stopniu odbić się na finansowej sytuacji Łodzi.

Według niesprawdzonych jeszcze przez nas informacji, w Lublinie zawiesiła wypłaty jedna z największych firm handlowo-włókienniczych, przy czym

suma należności tej firmy dochodzi do jednego miliona złotych.

Największe straty, w związku z powyższą niewypłacalnością, poniosą łódzcy procudenci towarów wełnianych i półwełnianych.

Z Radomia donoszą, że zawiesiły wypłaty trzy firmy handlowe w branży sprzedaży towarów wełnianych i pół-

wełnianych. Firmy te naraziły łódzkich przemysłowców na straty w wysokości od 300 do 400 tysięcy złotych.

Zanotowano również niewypłacalność jednej z firm konfekcyjnych na Pomorzu. Straty łódzkich konfeksjonistów na skutek tej niewypłacalności wynoszą około 30 tysięcy złotych.

Równoległe do tych wiadomości o większych niewypłacalnościach napływają do Łodzi wiadomości o niewypłacalnościach mniejszych w małych miasteczkach i osadach. Powyższe niewypłacalności godzą przede wszystkim w interesy drobnego i średniego producenta i wyczerpują finansowo najmniej odporne elementy gospodarcze. (h)

NOWOCZESNA KSIĘGOWOŚĆ

„JEDNOPSIS“

aparatem przebiegowym syst.

Jana Lewandowskiego, zaprzys. biegłego sądowego przy Sądzie Okręgowym w Warszawie. Generalni Przedstawiciele na m. Łódź i Wolew. Łódzkie

Biura Buchalteryjno-Rewizyjne

BRAWERMAN

ŚRÓDMIEJSKA 16, tel. 242-27
PIOTRKOWSKA 43, tel. 175-85

prowadzą i organizują księgowość wg. wymogów Władz Skarbowych. Na żądanie demonstracje na miejscu i w biurach.

Prace nad zagadnieniem surowcowym

i racjonalnym wykorzystaniem odpadków

Na terenie Związku Izby Przemysłowo-Handlowych w Warszawie stworzone zostały ostatnio dwie komisje, z których jedna ma zająć się specjalnie zagadnieniem zaopatrzenia przemysłu w surowce, druga zaś sprawą racjonalnego wykorzystania odpadków dla celów przetwórczych.

W pracach obu komisji Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi bierze bezpośredni udział, przy czym szczególną uwagę poświęca sprawie surowców włókienniczych i surowców odpadkowych, mogących znaleźć zastosowanie w przemyśle włókienniczym. Ponieważ prace obu komisji w wielu wypadkach zbiegają się, rozważana jest obecnie — na wniosek Izby Łódzkiej — myśl połączenia obu komisji celem uniknięcia zbędnej dwutorowości.

Pierwszym etapem prac Izby w dzied-

zinie gospodarki surowcowej i odpadkowej jest naświetlenie zagadnienia zbiórki szmat i skrawków na rynku krajowym dla celów przetwórczych we włókiennictwie. W tej dziedzinie stwierdzono bowiem największe braki i trudności, które będzie można przezwyciężyć jedynie przez odpowiednią propagandę idei oszczędności odpadków w społeczeństwie oraz zorganizowanie odpowiedniego aparatu handlowego.

W zakresie zaopatrzenia przemysłu włókienniczego w inne surowce jak: w wełnę, odpadki bawełniane, bawełnę i jej odpadki oraz możliwości częściowego ich zastąpienia surowcami krajowymi, zarówno naturalnymi, jak i zastępczymi, wstępne materiały Izba już zebrała w związku z opracowaniem referatów na styczniową konferencję importową.

Gaz błotny jako materiał pędny we Włoszech

Celem wyzyskania źródeł gazu błotnego (metanu), wydobywającego się w znacznych ilościach w Toskanii, rozpoczęta została budowa gazociągu z tej miejscowości do Florencji. Gazociąg, długości 60 km., obliczony jest na przepust 10 tys. m³ gazu na dobę.

Ze względu na duże różnice poziomów (1 tys. m.) pomiędzy jego krańcami i małego ciężaru gatunkowego gazu — okazała się potrzeba zainstalowania u źródeł stacji tłoczącej.

We Florencji gaz rozprowadzany będzie do kilku stacji obsługi dla zaopatrywania miejskich autobusów, taksówek i prywatnych samochodów w nowy materiał pędny. (Pat.)

Wydawnictwo „REPUBLIKA“

Sp. z ogr. odp.

Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 310-18

Spełń nakaz serca i sumienia: Złóż grosz ofiarny na Pomoc Zimowa

Giełda pieniężna

Warszawa, 9 grudnia.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dowiz była słabsza przy obrotach małych. Notowano: Amsterdam 287.8z, Bruksela 89.25, Kopenhaga 110.40, Londyn 24.73, Nowy Jork 529.63, Nowy Jork kabel 5.30, Paryż 13.91, Sztokholm 127.30, Zurych 119.70. Bank Polski płacił za: dolary amerykańskie 5.26.50, dolary kanadyjskie 5.22.50, floreny holenderskie 286.80, franki francuskie 13.85, franki szwajcarskie 119.20, funty angielskie 24.64, guldeny gdańskie 29.75, belgijskie 89, korony czeskie odcinki do 100 koron 10.40, korony norweskie 123.55, korony duńskie 109.85, korony szwedzkie 126.65, marki fińskie 10.30, liry włoskie odcinki do 100 lirów 18.70, marki niemieckie srebrne 90.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana. Notowano: Bank Polski 131, Cukier 34-34.50, Bank Handlowy 50.75-51, Węgiel 33.75, Bank Zachodni 40.75-41.25, Modzele 20, Starachowice 43.50, Haberbusch 63, Żyrardów 61.50, Elektryczne Dabrowieckie 56.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była utrzymana przy obrotach małych. Notowano: 3 proc. inwest. I em. 82.25 seria 92.75, II em. 81.25 seria 90.50, 4 proc. dolarowa 42, 4 i pół proc. wewn. 64.75, drobne odcinki 65, 4 proc. konsol. 66.25, 5 proc. Warszawy z 1933 r. 72.25-72.13, odcinki po 1000 zł. 72.75, 5 proc. Warszawy stare 76-76.25, 4 i pół proc. ziemskie 63.50, 4 i pół proc. ziemskie poznańskie seria L 64.25, 5 proc. Piotrkowa z 1933 r. 61-60.25.

W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemska odcinki po 1000 zł. 53.75, 5 proc. Łodzi z 1933 r. 63.75, 4 i pół proc. L. Z. Warszawy 74, Lombard 114.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 42.50-42.25, poz. inwestycyjna I-sza em. 83.50-83.00, poz. inwestycyjna II-ga em. 82.50-82.00, poz. konsolidacyjna 66.50-66.25, poz. wewnętrzna 64.75-64.50, 6 proc. Oblig. m. odz. 69.00, Bank Polski 130.50-130.00, 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 64.00-63.75. Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Żyto 14.10-14.35, jęczmień brow. 18.25-18.75, jęczmień przem. 16.50-17.00, gryka 18.50-19.00, kasza gryczana 35.00-36.00, rzepak ozimy 45.25-47.25, siemie lniane 49.00-50.00, gorczyca 41.50-43.50, makuch lniany 19.00-21.00, makuch rzepakowy 12.50-13.50. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja na pszenicę, żyto, jęczmień, otręby i strączkowe - ożywiona, na inne spokojna. Ogólny obrót 2240 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 9 grudnia.

Nazwa papieru	Dziś	One-gdań	Przed mies.	Przed rokien
3/0/0 Inw. I. em.	82.25	82.75	83.63	76.—
4 1/2/0 Wewn.	64.75	64.63	65.25	59.63
5/0/0 Konwers.	—	68.75	68.—	63.75
Dolarówka	42.—	41.75	42.25	40.38
4 1/2 L. Ziem.	63.50	63.50	64.—	57.25
5/0 L. Warsz. 1933	72.13	72.50	74.—	65.—
5/0 L. Łódz. 1933	—	—	65.25	58.38
Bank Polski	131.—	130.50	126.50	108.50
Lilpop	—	92.50	88.—	57.50
Żyrardów	61.50	61.50	60.50	57.—

Przemek od BÓLU GŁOWY
Dla dorosłych ze zn. fabryki
KOWALSKINA
skutecznie się stosuje
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPIE: KATARZE

Romans i Życie

tygodnik powieściowy

Nr. 10

p. t.

Kariera Anety

z cyklu: **Przygody hr. Roilanda**
już ukazał się w sprzedaży
Cena 10 gr.

Korzyści rynku surowcowego Łodzi ze spadku funta angielskiego

Tegoroczne rozpoczęcie sezonu letniego we włókiennictwie ulegnie opóźnieniu. Dotychczas wskaźnik produkcji letniej jest minimalny, ponieważ producenci czekają na całkowite wyjaśnienie sytuacji w sezonie obecnym, zimowym i na ostateczny bilans tego sezonu.

Jest rzeczą zrozumiałą, że sytuacja ta wpływa decydująco na rozwój stosunków na rynku surowcowym.

Według uzyskanych przez nas informacji, popyt na surowce włókiennicze jest minimalny. O ile istnieje pewne zapotrzebowanie na określone artykuły surowcowe, to znowu niejednokrotnie niewystarczająca jest podaż tych artykułów. Tak naprzykład, istnieje stosun-

kowo duży popyt na niedoprodę egipski. Podaż tego artykułu jest jednak mała.

W dalszym ciągu odbija się korzystnie na tutejszym rynku spadek funta angielskiego w granicach od 8 do 10 procent.

W związku z tym spadkiem, wartość przydziałów wzrosła o 10 procent, co ułatwia wywiązywanie się firm surowcowych wobec zagranicy ze starych kontraktów.

Zaznaczyć jeszcze należy, że obok niedoprodu, w większym popytem cieszą się na rynku łódzkim bawełna indyjska lepszych gatunków.

Zdaniem tutejszych sfer zainteresowanych, w stosunku do roku ubiegłego o tej porze obroty znacznie spadły. (h)

Nowe komisje odwoławcze

Izba Przemysłowo-Handlowa ustaliła już listę kandydatów

W związku z upływającą kadencją Komisji Odwoławczej na m. Łódź z końcem 1938 r. aktualnym stało się skompletowanie wymienionej Komisji na okres do dnia 31 grudnia 1940 r. w składzie 36 członków i tyluż zastępców.

Na skutek zwrócenia się Izby Skarbowej o przedstawienie kandydatów na członków tej komisji i ich zastępców, Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi ustaliła ostatecznie listę kandydatów, którą z kolei przelała Łódzkiej Izbie Skarbowej.

O ile idzie natomiast o odnowienie składu Komisji Odwoławczej na Woj. Łódzkie, której kadencja również upływa w końcu roku bież. Izba Przemysłowo-

Handlowa w Łodzi komunikuje, że wystąpiła do Łódzkiej Izby Skarbowej z przedstawieniem, że wobec włączenia z dniem 1. IV. 39 r. nowych powiatów do województwa łódzkiego, wskazanym byłoby, aby kadencję owej Komisji przedłużyć do owego terminu.

W ten sposób nowe ukonstytuowanie się Komisji Odwoławczej na Województwo Łódzkie nastąpiłoby w warunkach umożliwiających już mianowanie i wybór przedstawicieli nowo-przyłączonych powiatów.

W sprawie powyższej dotychczas nie zapadła jeszcze decyzja Ministerstwa Skarbu.

Sprawa Fleischerowej i tow. przed Sądem Najwyższym

Wyrok ogłoszony będzie w dniu dzisiejszym

Warszawa, 9 grudnia.

Na wokandzie Sadu Najwyższego znalazła się w dniu dzisiejszym głośna w swoim czasie sprawa Hindy Heleny Fleischerowej i towarzyszy, skazanych za udział w aferze korupcyjnej, z którą łączono również osobę zmarłej ś. p. Parylewiczowej.

Sprawa w sądzie okręgowym w Krakowie zakończyła się wyrokiem skazującym Fleischerową na 3 i pół roku więzienia, Esterę Ferberową na 1 rok więzienia, Leiba Inslera na 1 rok więzienia, Józefa Hochmana na 3 lata więzienia, a

Józefa Hoiandera na karę półtora roku więzienia.

Sąd apelacyjny podwyższył karę Fleischerowej do 5 lat więzienia, a Hoiandrowi do 3 lat, zaś pozostałym skazanym karę zatwierdził.

Wszyscy odwołali się do Sadu Najwyższego. Obrone wnoszą adw. Landau ze Lwowa, adwokaci Woźniakowski i Arnold z Krakowa oraz adw. Maślanko. Proces trwał do późnego wieczora wobec czego Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku na sobotę o godz. 1-ej w piątynie.

16-letnia matka zabiła swe dziecko

Sąd skazał ją na umieszczenie w domu poprawczym

Warszawa, 9 grudnia.

W dniu dzisiejszym przed sądem okręgowym w Warszawie stanęła 16-letnia Czesława K. oskarżona o zamordowanie własnego dziecka.

Umieszczono ją w zakładzie poprawczym, gdzie usiłowała popełnić samobójstwo, rzucając się na podwórzu z II piętra. Doznała na szczęście lżejszych

ran, tak, że zdołano ją uratować. Dziś stanęła przed sądem, gdzie opowiedziała dzieje swego życia.

Sąd uznał, że Czesława K. działała pod wpływem silnego wzruszenia psychicznego wywołanego tragicznymi przejściami i skazał młodocianą przestępczynię na umieszczenie w domu poprawczym.

Kto porwał gen. Millera?

Piąty dzień procesu przeciw generałowej Skoblinowej-Plewickiej

Paryż, 9 grudnia.

(PAT) Piąty dzień procesu przeciwko Skoblin-Plewickiej, oskarżonej o współudział w porwaniu gen. Millera, przyniósł cały szereg momentów, wykorzystywanych w sposób sensacyjny przez obronę lub przedstawiciela powództwa cywilnego. M. in. w toku procesu przedstawiciel generałowej Millerowej, jako przedstawiciel powództwa cywilnego, odczytywał szereg dokumentów, których treść odbiegała dość daleko od treści samego porwania gen. Millera, a dotyczyła działalności Kominternu i organizacji komunistycznych za granicą.

W ciągu przedpołudnia piątkowego przesłuchiowano jednego z przywódców białej emigracji rosyjskiej, b. gen. Szatłowa, przybyłego na proces z zagranicy ponieważ został on wydalony z granic

Francji za organizowanie oddziałów rosyjskich, mających walczyć w armii gen. Franco w Hiszpanii.

Przy przesłuchiowaniu gen. Szatłowa doszło do sensacyjnej kontrowersji między adwokatem Plewickiej a adwokatem gen. Millerowej, który zapytał brońcę Plewickiej, czy chce w swej obronie wysuwać tezę, iż porwanie gen. Millera było dziełem czerwonych czynników hiszpańskich.

Incydent ten zakończył się równie sensacyjnym pogodzeniem się obu adwokatów, którzy oświadczyli zgodnie ku zdumieniu publiczności, iż przypisują porwanie gen. Millera czynnikom G.P.U. Obrońca Plewickiej oświadczył, iż stoi on również na tym samym stanowisku, lecz uważa, iż Plewicka osobiście w sprawie tej nie brała żadnego udziału.

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Malczewskiego Nr. 11 uległ zatruciu alkoholem 42-letni Bronisław Pawlak. Do denata wzywano pogotowie ratunkowe, którego lekarz przewiózł go w stanie ciężkim do szpitala.

45-letni Julian Kostrzewski, żona jego i syn, 15-letni Bolesław, zamieszkali przy ulicy Brackiej ulegli wczoraj zatruciu nieświeżym pokarmem. Poszkodowanym udzielił doraźnej pomocy lekarz pogotowia ratunkowego.

W warsztacie blacharskim przy ulicy Ludwiki Nr. 22 uległ wypadkowi przy pracy 29-letni Reinhold Mantaj, zamieszkały tamże.

Poszkodowany robotnik odniósł oparzenia kwasem solnym. Opatrzył go lekarz pogotowia ratunkowego.

Na ulicy Kilińskiego Hugo Henszel, woźnica najechał na wózek ręczny, wskutek czego dyszel uderzył w przechodzącą ulicą Rozalię Boczkowską (Brzezińska 82). Poszkodowana odniosła złamanie obojczyka i rany tułowia. Pogotowie przewiozło ją do szpitala.

Na przechodzącej ulicą Śródmiejską, Łajzera Majerkiewicza (Żeligowskiego 13) napadło dwóch awanturników, którzy go dotkliwie poturbowali. Sprawcy napadli zbiegli. Poszkodowanemu udzielił na miejscu pomocy lekarz pogotowia ratunkowego.

Na ulicy Bednarskiej na Chojnach znalazł się dziecko bez opieki, w wieku około roku. Dziecko przesłano do miejskiego domu wychowawczego. Policja poszukuje rodziców.

Jadwiga Herbczyk (Żeromskiego 110), doniosła policji, że służąca jej skradła złoty zegarek z bransoletką, wartości 200 złotych.

Abram Hirsberg, urzędnik bankowy, zamieszkały przy ulicy Cegielińskiej Nr. 3, doniósł policji, że z samochodu, pozostawionego na ulicy Legionów, skradziono zapasowe koło, wartości kilkuset złotych. Policja prowadzi dochodzenie.

Julian Rataj (Krzyżowa 1) zameldował, że na dachu swej posesji znalazł chustkę zimową i parę spodni. Rzeczy oddane zostały w III komisariacie policji państwowej.

W VIII komisariacie P. P. znajduje się zegarek niklowy i torebka damska aksamiłna, zawierająca szereg drobniaków.

Prawy właściciel może się zgłosić do komisariatu po odbiór w godzinach urzędowych.

Kronika szachowa

INDYWIDUALNE MISTRZOSTWA ŁODZI

W 7-ej (ostatniej) rundzie eliminacyjnego turnieju szachowego (2-ga grupa) Bornstein, uzyskawszy doskonałą grą przeważającą przycięż Rosenblatem, w decydującym momencie przegrał kilka ważnych posunięć i wkrótce przegrał; Gurewicz pokonał Krygera, Goldberg zaś zdobył punkt walcerem wskutek niestawienia Garusa. Partia Karolewski - mgr Kochański, mimo pewnej przewagi czarnych, zakończyła się wynikiem nierozstrzygniętym.

W ogólnej punktacji turnieju pierwsze miejsce zdobył Rosenblat (Ł.K.SZ.), który uzyskał 5 p. z 7 partii bez przegranej, 2-gie miejsce zajął R. Garus (KMS) - 4,5 pkt., 3-cie miejsce - Gurewicz (Ł.K.SZ.) - 4 pkt., 4-te miejsce ex aequo podzielił Goldberg (Jutrznia) i mgr Kochański (Ł.K.SZ.) - po 3,5 pkt., dalej idą - Kryger (Jutrznia), Karolewski (Ł.K.SZ.) - po 3 punkty i Bornstein (Ł.K.SZ.) - 1,5 pkt.

Do finałowych eliminacji zakwalifikowali się Rosenblat i Garus oraz zwycięzcy z pierwszej grupy, Nożyc i Rubinowicz. Każdy z nich przegrał z pozostałymi po jednej partii. Pierwsi dwaj zwycięzcy wezmą udział w głównym mistrzostwie Łodzi na 1. 1939, rozpoczynającym się 18 bm.

Stan pozostałych turniejów indywidualnych Ł. O. Z. Sz. przedstawia się następująco: w rozgrywkach klasy B po 9 rundach prowadzi Liberman - 5,5 p. plus 1 p. n., Wajenberg - 4,5 p. plus 2 p. n., Stasiak - 4 p. plus 4 p. n., Tereczyński - 3,5 p. plus 2 p. n., Król, Wilński, Lech, Torenz po 2,5 p. plus 4 p. n. i t. d.

W klasie C rozegrano już 8 rund. Punktacja przed ostatnią rundą jest następująca: Grupa I: Zelichower - 6,5 p., Najberg - 6 p., Biderman - 5 p., Witkowski - 4,5 p., Filiczak, mgr Wolkowicz - po 4 p., Karwat - 3,5 p., Mandel - 3 p., Hocer - 1 p., Gondzio - 0,5 p.

Grupa II: Majerowicz - 7,5 p., Biesiaga - 6 p., Krakowski - 5 p., Miszczak - 4,5 p., Romański - 4 p., Szenfeld - 3,5 p., Waksberg - 3 p., Winkler - 2,5 p., Miller - 2 p. itd.

TURNIEJ PUCHAROWY Ł. O. Z. SZ.

Dalsze wyniki spotkań pierwszej rundy: Jutrznia A - Prac. Ubezp. Społecznej 6:0. Klub robotniczy niepotrzebnie zmobilizował swe najlepsze siły. Gracze P.I.U.S. reprezentowali się b. dobrze i stawiali zwycięstwa. Punktami dla zwycięzców podzielił się Tandemik, Majzner, Kryger, Bogatyrów, Wajenberg i Kruch.

Sportion - Niclarna 6:0. Wysokocyfrowe lecz w zupełności zasłużone zwycięstwo Sportionu nad zupełnie jeszcze surową drużyną wdzewska. Punkty dla łódzkiego klubu zyskali Gankowice, Tukał, Michalak, Nisiel i Wolf.

Bankowiec - WIMA II 5:1. Dla zwycięzców punkty zdobyli Sumera, mgr. Ruszak, Klajn Zielński i Millak, dla zespołu fabrycznego - Waksburg L.

Najciekawsze spotkanie pierwszej rundy - między Ł. K. Sz. i KMS - odbył się dziś, w czwartek, o godz. 10 w lokalu KMS (Piotkowska 120).

Adam Mandels

księgowy-bilansista

PRZYJMUJE PRACĘ na godziny
UDZIELA PORAD
KORESP. POLSKA I NIEM.
Zgłosz. telef. 189-73
godz. 3-4.**CIEPŁO W MIESZKANIU**gdy DRZWI I OKNA zostaną
USZCZELNIONE SYSTEMEM
A. FRYDENZONA
DZWONIĆ **173-57**
PIOTRKOWSKA 7**„Czystość”**przyjmuje cyklinowanie, drutowanie,
froterowanie oraz sprzątanie biur,
pokoi. Czystość szyb.
PIOTRKOWSKA 44. telefon 167-48.
Ceny konkurencyjne.**Fabryka napoi gazowych**dostarcza wodę sodową w balonach
Szybka obsługaTEL. **190-48**
R. FRIEDWALD
PIŁSUDSKIEGO 69.**Dobrze prosperująca fabryka**w Żywcu, wartości około 350.000
złotych, ZAMIENIE NA DOMY
LUB FABRYKĘ w Niemczech w
równowartości 350.000 marek. —
Zgłoszenia do „Par”, Katowice
pod „Nr. 3421”.

DR MED.

JAN POLAKCHOROBY WEWNĘTRZNE
I ALERGICZNE

ul. Nawrót 7

Tel. 164-21,

godz. przyjęć od 5-8.

D' ReicherSpecjalista chorób
skórnych, wenerycznych
i seksualnychLeczenie promieniami Roentgena
Południowa 28. Tel. 201-93
przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8
wiecz. w niedziele i święta od 9-11**Dr. Jerzy GOTLIB**

CHOR. WEWNĘTRZNE

Spec. serca

ELEKTROKARDIOGRAFIA

ul. Legionów 25a, tel. 260-72

przyjm. od 5-7.

Dr. RóżanerSpecjalista chor. wenerycznych, skór
nych i seksualnych

Narutowicza 9, tel. 128-98.

Przyjmuje od 9-11 i od 5-9 w.

DR. MED.

AL. KOPCIOWSKI

Piotrkowska 8

Telefon 232-55.

POKAZ

I. STEINBERG

OSTATNIE DNI!
DYWANÓWoryginalnych
PERSKICHNADZWYCZAJNE OKAZY!
CENY B. PRZYSTEPNE.
Obelżenie nie obowiązuje do kupna
Grand Hotel, ap. 136**Materiały Bielskie** DAMSKIE: na PŁASZCZE, KOSTIUMY I SUKNIE
MĘSKIE: na UBRANIA I PALTA poleca:
„WŁÓKNO KRAJOWE” wł. FRYDMAN I WINOGRAD, Piotrk. 16, fr. I. p.**Kupno
i sprzedaż**POŃCZOCHY i skarpetki w najlepszych
gatunkach po cenach ściśle fabrycz-
nych. Specjalny dział z małymi skaz-
kami. Poleca B. Fuksowa, Kilińskiego
Nr. 87, lew. of. m. 18. 14KETTENSTUHLE (Schnellläufer) 26
fein 90 cali oraz snowadla kupię. Oferty
sub: „Szybko”. 11FUTRO karakulowe w dobrym stanie
sprzedam tanio. Oferty pod „Futro”. 11MASZYNY do pisania i liczenia nowe
i okazyjne na dogodnych warunkach
poleca S. Wróblewski, Łódź, Piotrk-
owska 46, tel. 236-69. Wymiana uży-
wanych maszyn na nowe. Przyjmuje
reparacje maszyn biurowych. 4FUTRA damskie i męskie, łapki, foki,
karakulowe, liry, wydry po
cenach najtańszych. Warunki najdo-
godniejsze, poleca H. Luft, 11-go Listo-
pada 7, tel. 259-27. Urzędnikom rabat.**Lokale**POKOJE umeblowane i noclegi w Ło-
dź, ul. Kilińskiego Nr. 69 u Suchera
Bojczyka.OD ZARAZ w nowym domu mieszka-
nie 4-pokojowe ze wszelkimi wygoda-
mi do wynajęcia, P. O. W. Nr. 8, tel.
161-66 30MAŁY POKÓJ pracującemu panu od-
najmę tanio. Traugutta 14, m. 24. Tele-
fon na miejscu.**Uzdrowska**ZAKOPANE. Jak w latach ubiegłych,
prowadzę kolonię wakacyjną dla dzie-
ci i młodzieży szkolnej. Zgłoszenia: H.
Streisenbergowa, Anstadta 5. — Telef.
104-58. 11KRYNICA, pensjonat „Adria” pod zar-
ządem T. Rubinsternowej czynny od 8
grudnia. 17RABKA. Ruta Zelwianska przyjmuje
na ferie dzieci i młodzieży do komforto-
wego pensjonatu „Adria” (Zarząd Brand
städterów) Magistracka 28, tel. 277-24;
3-5 pp. 13WIŚNIOWA-GÓRA. Pensjonat „Carl-
ton” czynny cały rok. Uprasza się o
wcześniejsze zamawianie na święta.
Telefon Wiśniowa-Góra 9. 11WIŚNIOWA GÓRA. Kolonie zimowe
dla dziatwy szkolnej pod kierownict-
wem R. Rozenówny w pensjonacie p.
Fellowej. Informacje: Przedszkole, Za-
chodnia 59, tel. 160-81. 11WŁODZIMIERZÓW pensjonat „Zofia”
przyjmuje na zimowe wakacje dzieci i
młodzieży. Ceny niskie. Informacje Łódź,
tel. 169-96. 11PENSJONATY „Eden” w Kolumnie i
„Primavera” w Krynicy pod zarz.
Szora. Centralne ogrzewanie, ciepła i
zimna woda w pokojach, komfort, kuch-
nia wykwinna, czynne od 1 grudnia
1938 r. Informacje „Pens. Eden”, Ko-
lumnia, tel. 5. 11WIŚNIOWA GÓRA, telefon 6, dom wy-
poczynkowy, posiadłość Lichtenfelda.
Zarząd: Zofia Hellerowej. Poleca na
sezon zimowy pokoje ciepłe z wszelki-
mi wygodami. Kuchnia na żądanie ści-
śle dietetyczna. Opieka lekarska na
miejscu. Wiadomość w Łodzi, telef.
137-34. 11ZAKOPANE „Oaza”. Droga do Białego
telef. 12-89, komfortowy pens. i kat.
przyjmuje zgłoszenia, Zarząd R. i M.
Piwokowie. 17**Akwizytor (ka)**dla żydowskiej instytucji narodowej POSZUKIWANY(A)
Oferty „A. A.” do Akw. Ogłoszeń Fuksa, Piotrkowska 87ZARZĄD ŁÓDZKIEGO ŻYDOWSKIEGO TOWARZY-
STWA NAD SIEROTAMI „DOM SIEROT” w Łodzi, przy
ulicy Północnej Nr. 38 zawiadamia, że
ROZCZNE OGÓLNE ZEBRANIE CZŁONKÓWodbędzie się w niedzielę, 18 b. m. o godz. 11-ej przed poł.
w lokalu Domu Sierot, ul. Północna 38.Porządek obrad: 1) Wybór przewodniczącego, 2)
Sprawozdanie Zarządu, 3) Sprawozdanie Komisji Rewi-
zyjnej, 4) Wybór Członków Zarządu, 5) Wybór Człon-
ków Komisji Rewizyjnej, 6) Wolne wnioski. Zebranie jako
zwołane w drugim terminie jest ważne bez względu na
liczbę obecnych.**KLEROL**przeciw REUMATYZMOWI
i ARTRETYZMOWIMaść i płyn do nabycia w aptekach i składach
aptecznych.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów

I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI.

PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY

ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83

Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10-1. RENTGEN.

Stomatolog przyjmuje od 9-11. LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

ZAKOPANE. Pensjonat dla dzieci i
młodzieży „Lalka”, tel. 1051. — Ro-
dzice dbający o zdrowie swych dzieci
oddają je tylko pod troskliwą opiekę
Heleny Baumgarten-Sterenzysowej.
23-12POTRZEBNA wykwalifikowana sprze-
dawczyni do składu obuwi L. Wolk-
owicz, Pomorska 3.POSZUKUJE pracy stałej portiera, in-
kasanta zaraz lub później, kaucja ban-
kowa 1.200. Pośrednicy wykluczeni. —
Oferty „J. K.”.DAJEMY wysoki zarobek przedświą-
teczny. Zgłoszenia: Aleja Kościuski
Nr. 27, m. 3, 10-13.BUCHALTERIE zakłada i prowadzi
pierwszorzędny fachowiec. Tylko na
godziny. Wiadomość od 14-16-ej, te-
lefon 209-80.**Nauka
i wychowanie**75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplo-
mowana paryżanka udziela lekcji fran-
cuskiego. Lektura. Konwersacja. Gra-
matyka. Tłumaczenie. Koresponden-
cja. Pomoc szkolna, Południowa 20
m. 20. I-sza lewa of. parter.JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRAN-
CUSKIEGO — gruntownie udzielam.
Gramatyka, literatura, konwersacja,
handlowa korespondencja. Tel. 262-70
w godzinach 2-3.ANGIELSKIEGO udziela rutynowany
nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front
zastać od 4-8 po poł.BUCHALTERIA i nauka pisania na ma-
szynie. Zaprogramujemy księgi handlowe
i sporządzamy bilanse. — Informacje:
Cegielniana 25 w biurze.**Posady**RUTYNOWANY buchalter-bilansista
przyjmuje prowadzenie ksiąg godz. no-
wo. Zgłoszenia telefon 163-52 w go-
dzinach od 15-16-ej.WYKWALIFIKOWANY biuralista, po-
mocnik buchaltera zna administrację
fabryczną, szuka pracy. Skromne wy-
nagrodzenie. Łask, oferty do adm. „Re-
publiki” pod „Referencje”.LWOWIANIN poleca swoje usługi fir-
mom i osobom prywatnym w załatwia-
niu wszelkich spraw na terenie Lwo-
wa i okolicy. Dzwonić tel. 143-84.**Rozmaite**DROBNE ogłoszenia w „Republice”
są najlepszym i najtańszym środkiem
zestknięcia zainteresowanych stron.
Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub s/v
lokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub
pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieru-
chomość lub rzecz, 4) kupić coś ko-
szalnego okazjonalnie, 5) dostać posadę,
6) wyszukać pracownika — niechaj po-
da drobne ogłoszenie do „Republiki”ZASTĘPSTWA poszukuje doskonale
wprowadzony agent w branży kolonial-
no-spożywczej, technicznej lub innej.
Oferty „Sukces pełny” — „Republika”
29ODDAMY w dzierżawę „bufet” izr. in-
teligentnej osobie. Oferty pod „Zwią-
zek”.**SZYJĘ WYKWINTNIE
BIELIZNĘ MĘSKĄ**po cenach bardzo niskich.
Przyjmuję również wszelkie
reparacje
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.**KOBIECZA**

DBAJĄCA

o zachowanie trwałej świeżości

PAMIĘTA, ŻE

„FEMINAL” SŁUŻY
do codiennej osobistej higieny

Znajduje się w sprzedaży aptecznej.

Na żądanie wysyłamy odwrotnie szczegółowe wyjaśnie-
nie — prospekt „Feminalu”. Wystarczy podać swój adres
i napisać do f. „A smidar”—W-wa, Grzybowska 88, ażeby
otrzymać prospekt „Feminalu”.**ZAO SZCZĘDZISZ**

SOBIE

TROSZK I

KŁOPOTÓW.

ŻĄDAJĄC WYRAŹNIE I

PRZYJMUJĄC JEDYNI

ORYGINALNE

„OLLA”

GUM.?

PATENT FRANC. NR. 790.504

PATENT AMER. NR. 4059.701

LEKARZ-DENTYSTA

F. KOPCIOWSKA

Piotrkowska 8

Telefon 232-55.

Zagubione dokumentyZAGINAŁ kwit kaucyjny Elektrowni
Łódzkiej na nazwisko Milgrom Mirla,
Andrzeja 7, unieważnia się.ZGUBIONO kwit inkasowy wydany
przez K. K. O. m. Łodzi na imię R. Gra-
nek. Kwit unieważniam.ZGUBIONY weksel 66 zł., pl. 25.II.39 r.
wystawca J. Kuśmirak, Kutno, Sienkie-
wicza 1, unieważniam Ch. Rajbenbach,
Wólczńska 63.ZGINAŁ kwit inkasowy Nr. 475982 przy
jęty 10.XI, p. 10.XII w Warszawie,
wyd. w Domu Bankowym Hirsberg-
S-cy w Łodzi.ZGINAŁ weksel na zł. 134.— pl. 20.XII
1938 r., wystawca Mowśza Grynhołc na
zlecenie L. Lewin. Niniejszy weksel un-
ieważniam, J. N. Madowicz, Połud-
niowa 5.ZGUBIONO 9.X.38 portmonetkę z pie-
niędzmi i kuponami oraz woreczek z
kluczykami. Uczciwy znalazca zechce
zwrócić za wynagrodzeniem: Naruto-
wicza 32, Waldman lub tel. 177-62.**Wybór książek
dla młodzieży**Egzotyczna powieść rysunkowa
„FANTOMAS — WŁADCA DZUNGLI”
(DIAMENTY z KRAINY ŁZONGA).Przygody bohatera Indianina —
powieść rysunkowa p. t.:
„SOKOLE OKO — MYŚLIWIEC
NIEUSTRASZONY”.Wybór opowiadań, anegdot, dowcipów
filmów humorystycznych, moc ilustro-
cyj —

„KALENDARZ KARUZELI”

na rok 1939.

Cena każdego z wymienionych wy-
dawnictw — 30 GROSZY.
Do nabycia u każdego sprzedawcy pism
w całym kraju.Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24.
dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-620.**PRENUMERATA
„REPUBLIKI”**w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu
40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową
w Polsce zł. 5.— „Republika” i „Ex-
press” w Łodzi z odnośnieniem do domu
zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na
4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpałt po 28 mm.CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na
stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubi-
nowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej
zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyj-
nym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabe-
laryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —Słuszne reklamacje będą uwzględniane,
o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu
tygodnia od ukazania się pierwszego
ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu
się drugiego z rzędu ogłoszenia tej sa-
mej treści co pierwsze. — Omyłki, które
zasadniczo nie zmieniają treści ogłosze-
nia nie upoważniają do żądania zwrotu
zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glińka, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku
Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki” — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama” — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty
Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.

WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika” Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 66.